

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 130
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem c
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po praznikih

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoslov
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Popoln konkurz SDS

Včeraj je neki ljubljanski dnevnik očital glasilo SDS arske inteligence, da svoje bravce krmi s slabimi in napačnimi informacijami. Izkušnje slovenske javnosti z jutrovskim tiskom pa nas uče, da to, kar nudi ta tisk svoji javnosti, ni le slaba informacija, ampak nekaj, kar zasluži mnogo ostrejšo kvalifikacijo. Tako je n. pr. včerajšnje »Jutro« na senzacionalen način serviralo svoji javnosti poročilo iz Belgrada, kako je dr. Kramer obiskal trgovskega ministra dr. Spahaa, s katerim sta se dve uri razgovarjala in da je uspeh tega razgovora bil med drugim ta, da je dr. Spaho odredil, da za volitve v Trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani zadruge ne bodo smele voliti! Še tekom včerajšnjega dneva nam je bilo dano, preveriti resničnost te »Jutrove« vesti in dognati, da je ta »Jutrova« senzacija do celja izmišljena, da dr. Spaho na dr. Kramerjevo posredovanje ne le ni ničesar ukrenil, ampak da tudi ni nič obljubil in da sploh ne bo nič ukrenil. In da so naše informacije pravilne, bo dokazal tok dogodkov. Če si je tedaj »Jutro« dovolilo s slovensko javnostjo ta »špas«, da poroča o senzacijah, katerih resničnost se da ugotoviti prej ko v 24 urah, kake »špase«, si dovoljuje potem ta list šele, če misli, da se neresničnost njegovih trditve ne bo dala v enem dnevu ugotoviti! Tako postopanje mora poštena javnost soglasno obsoditi.

Računajoč na poznejšo pozabljenost svojih bravcev, to časopisje zadnje dni neprenehoma pisari o likvidaciji SLS. Pravzaprav bi tako likvidacijo moralo ravno »Jutro« z veseljem pozdraviti, ker s tem bi bil izpolnjen njegov in njegovih očetov življenjski cilj. Toda ne! »Jutro« in njegov tisk SLS napada in ji očita likvidacijo, računajoč na to, da bo pri ljudeh nekaj nezaupanja do SLS vendar le ostalo. Ko se bo izkazalo, da SLS vendar le ni likvidiral, kakor je »Jutro« prorokovalo, bodo ljudje že imeli v sebi strup nezaupanja do SLS. In to je »Jutrova« namen, ki mu posvečuje vsako sredstvo.

Likvidacija SLS! Bolj neumne in bedaste trditve bi se ne mogel iznebiti nihče, le »Jutro« se more v tem še prekositi. Slovensko ljudstvo, čegar izraz je SLS, ne more likvidirati in ne bo likvidiral. En cel narod ne likvidira, kakor likvidira n. pr. kaka Slavenska banka. To naj si zapomni to glasilo!

Toda je na politiki SLS nekaj, česar se ta SDS arski tisk posebno boji. In to je: parlamentarno zastopstvo SLS bo v narodni skupščini tesno zvezano z najmočnejšo stranko v državi. Ta zveza bo tako trdna, da bosta obe skupini v parlamentu predstavljali na zunaj parlamentarno enoto. S tem pa je za slovenski narod dana garancija, da ga nobene intrige SDS in drugih sovražnikov slovenskega naroda ne bodo mogle več izključevati iz vlade. In v tem grmu tiči tisti zajec, ki »Jutro« dela toliko preglavic. Radi tega dejstva si je treba izmišljovati laži o likvidaciji SLS! Po blejskem paktu je zagotovljeno SLS, da bo slovenski narod po svojih legitimnih zastopnikih zastopan v bodoči vladi kot popolnoma enakopraven. Še več! Po blejskem paktu je zagotovljeno Slovincem, da bodo zastopani v vsaki bodoči vladi, da tam branijo in ščitijo interese Slovenije v skladu z interesi celokupne države. Da pa se to omogoči, se je našel izhod, po katerem se ima storiti med radikalnim zastopstvom in SLS tako tesna parlamentarna skupnost, da bo SLS v vsaki vladi, v kateri bo radikalna stranka.

Kako bo urejena ta skupna parlamentarna enota, o tem bodo odločali klubi, ko se snidejo. Zato se nam zdi o tem prezgodaj pisati, ker te reči se imajo šele urediti ob sestanku parlamenta. Toda eno je gotovo, da se bo tudi ta del blejskega pakta izvršil tako, da bo to najbolje za Slovenijo in celo državno skupnost. Slovensko zastopstvo pa bo imelo mesto 20 zagovornikov svojih teženj, sedaj 130 mož, ki bodo interese Slovenije branili in zastopali v duhu blejskega pakta. Da pri takem stanju stvari za intrigante in škodljivce slovenskih interesov ne bo nobenega zanimanja, da bodo potisnjeni v ozadje, to je jasno in razveseljivo in koristno!

Zato tudi ni mogoče pričakovati, da bi nasprotniki SLS vpili slavo in čast. Kajti s tem so intriganti in denunciacijam presekane glavne žile. S tem je SDS, posebno njen slovenski del izgubila svojo eksistenčno pravico. Tako vehementno jo je to zadelo, da se je ta stranka odkrito pričela pripravljati za likvidacijo in fuzijo. Težava je samo ta, ker nikogar ni, ki bi se s to stranko hotel fuzionirati. Celo likvidatorja ta stranka ne dobi, kajti biti likvidator tako pasivne konkurzne mase kakor je politika

Ozka zveza med Jugoslovanskim in Narodno radikalnim klubom.

r Belgrad, 23. septembra. (Izv.) Javnost in tukajšnje časopisje se mnogo zanima za razmerje med SLS in radikalno stranko po vstopu SLS v vlado, to je po izvršitvi prvega dela blejskega sporazuma. O razvoju tega razmerja med obema koaliranimi strankama se širijo različne verzije o tako zvani likvidaciji naše stranke. Kakšne vesti širi predvsem Pribičevićev tisk, je že včeraj povedal svojo besedo naš vodja dr. Anton Korošec. Temu ni treba ničesar dodati in morda to izjavo še utemeljevati. Dr. Koroščeva avtoriteta daje dovolj jamstva za pravilno presojo takšnih vesti.

Glede samega sodelovanja z radikalnim klubom pa ugotavljamo, da je bilo razmerje med obema kluboma že za časa poslednje vlade Nikole Uzunovića pristržno in iskreno. Nobenega dvoma ni, da se bi bilo to iskreno sodelovanje še poglobilo, če bi tega razvoja ne

preprečili znani dogodki. Po sklenitvi t. zv. blejskega sporazuma in po izvršitvi prve njegove etape, z vstopom zastopnika SLS v Vukičevićovo vlado, pa je jasno, da se bo razmerje med parlamentarnima kluboma obeh strank samo še poglobilo in uredilo tako, kakor je to nujno potrebno z ozirom na razvoj njih notranjepolitičnega kurza. V kaki obliki se bo to izvršilo, bodo naši nasprotniki in opozicija sedanje vlade kmalu videli. Saj nas od sestanka obeh klubov ne loči niti 14 dni. Takrat bosta oba parlamentarna kluba o tem razpravljala in sklepala. Radovednim nasprotnikom, ki bi nam radi predpisali, kaj naj delamo, pa razodevamo to tajnost, da bosta oba kluba svoje razmerje uredila tako, kakor odgovarja skupnim interesom. To razmerje bo temeljilo na čim ožjih in pristržnih prijateljskih zvezah.

Slovenska SDS se ne sprejme v Davidovičev stranko.

Belgrad, 23. septembra. (Izv.) Čeprav se dr. Zerjav in dr. Kramer osebno in preko svojega političnega prijatelja dr. Sagadina zelo trudita, da bi vsaj slovenski reakcionarni demokracije smeli vstopiti v Davidovičev klub, vendar bo njih trud ostal, kakor izvemo iz dobro informiranih krogov, brezuspešen. Ako bi že kdo iz slovenskih reakcionarjev mogel

biti sprejet, potem samo dr. Pivko, o katerem se ve, da ga javnost še ni spravila v stik z nobeno afero, od katerih hoče Davidovič obvarovati člane svojega klub na vsak način. Davidovičeva stranka je voljna z veseljem sprejemati odpadajoče pristaje Pribičevićeve stranke, a brez vsakih bremen. Situacija Pribičevićeve stranke je brezupna.

Znižanje davkov, pocenitev uprave, rešitev vprašanja samouprav.

r Belgrad, 23. septembra. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta, ki je trajala od 5. do 9. ure, se je vršila splošna proračunska razprava. Pri tej priliki so se postavile glavne smernice za sestavo bodočega proračuna. Glavni principi bodo: varčevanje, znižanje davkov, racionalizacija uprave, prenos

kompetenc na samouprave in poenostavitev uprave. Med državnimi in samoupravnimi nalogami, oziroma kompetencami je treba končnoveljavno določiti. S samim prenosom kompetenc pa ni ničesar pomaganega, dokler se to vprašanje ne reši in ne odstopijo tudi davčni viri oblastem.

Pomoč po elementarnih nezgodah prizadetemu prebivalstvu.

r Belgrad, 23. septembra. (Izv.) Na današnji seji vlade je minister za socialno politiko dr. Andrej Gosar sprožil vprašanje čim hitreje in izdatnejše podpore prebivalstvu v tistih krajih, ki so prizadeti po suši ali po drugih elementarnih nezgodah. Pri tej priliki se je o tem vprašanju razvila živahna debata. Kmetijski minister je podal razne statistične podatke, ki so v tem pogledu zbrani. Po razpravi je ministrski svet sklenil, da se prepusti za sedaj vodstvo akcije za podporo tem krajem ministru za socialno politiko

dr. Andreju Gosarju in da se je z ozirom na to sklenilo, da se oblastni predsedniki, ki se sestanejo 28. t. m. na poziv finančnega ministra v Belgradu ta dan z njim posvetujejo. Dne 28. t. m. se bo torej prvič vršila konferenca oblastnih predsednikov, kateri bo predsedoval minister Gosar in ki bo posvečena izključno temu vprašanju. Dne 29. t. m. pa se bodo predsedniki oblastnih odborov posvetovali s finančnim ministrom o prenosu kompetenc na samoupravna telesa.

Davidović proti Pribičeviću.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Na svojo kampanjo o demokratskem bloku je dobil Pribičević temeljit odgovor v organu demokratske stranke »Odjeku«, ki ga vodi najožji Davidovičev prijatelj. List piše pod naslovom »Blok demokracije« med drugim, da je ta stvar lepa in mamljiva, posebno v času, ko dogodki zahtevajo združitev vseh demokratskih moči v borbi za demokracijo in svobodo. Vendar tudi ta zadeva, kakor navadno, ima svoj veliki ali-ali. Vprašanje je, ali so pravi motivi in smernice, kakor to zahtevajo skupine potom nove grupacije, ali so zahteve iskrene, ali pa jih dikтира hladni račun? Ali bo ta blok strank demokracije v resnici zajednica za izpeljavo pravega demokratskega in parlamentarnega režima, ali samo nov blok za lažji vsakdnevni prihod posameznikov v vlado? Ali morebiti ne bi bil ta blok sred-

stvo za nova izsiljevanja in korupcijo, s pomočjo katere bi se tisti, katerim so te usluge potrebne, drug za drugim vtihotapili v vlado? Vse to so vprašanja, katera je treba z ozirom na pretekle skušnje preje premisliti, preden bi se kaj začelo.

Zdi se, da volivni rezultati nekaterih politikov, katerim je vlada vse, niti ganili niso in da iščejo v tem poslednjo rešilno bilko.

Kakor se vidi iz takšnega pisanja »Odjeka« tudi demokrati dobro poznajo Pribičevića in njegovo družbo, njegove namere in položaj, v katerem se ti sedaj nahajajo.

Vukičević sklicuje radikalni klub.

Belgrad, 23. sept. (Izv.) Na radikalnem programu izvoljeni poslanci bodo pozvani za dne 3. oktobra na prvi sestanek, ki bo imel namen, da se poslanci razgovorijo o osnovanju radikalnega kluba za prvo legislativno periodo nove narodne skupščine. Poslance bo sklical na prvo sejo ministrski predsednik Velja Vukičević v sporazumu s prvim podpredsednikom glavnega odbora radikalne stranke Aca Stanojevićem. Med radikalnimi poslanci, ki prihajajo te dni v Belgrad, ni opaziti nikakega nerazpoloženja proti ministrskemu predsedniku, kakor so vedeli prej o njem povedati

Elias Calles se opravičuje.

Predsednik meksikanske republike Elias Calles je smatral za potrebno, da zagovarja ob obletnici svojih grozodejstev napram katoliški cerkvi svoje postopanje. Calles našteva državljanske zakone, ki naj bi šli proti svobodi ter zagovarja odredbe svoje vlade, ki da ne gredo samo proti katoliški cerkvi, ampak sploh proti vsaki religiji, ki goji kak kult. Dalje trdi, da vse te odredbe izhajajo iz stare ameriške ustave in bi se mogle spremeniti le potem sedaj nemogoče spremembe ustave. Hinnavsko zagovarja, da imajo tako katoliki kot protestantje popolno pravico se udeleževati in tvoriti svoje politične skupine. Postavlja se na boljševisko načelo: Prepovedane so politične skupine, iz katerih imen izhaja, da imajo zveze s kakšno gotovo konfesijo, in dalje je prepovedano tudi cerkvena opravila izvrševati izven cerkve. To, da bi vsled »nestrpljivosti katoliških duhovnikov« dalo povod k neprestanim zapletljajem! Calles zagovarja dalje, da njegova vlada nikakor noče odpraviti pridig in sakramentalnih dejanj niti ne prepovedati izvrševanja kulta.

Nasproti temu ugotavljamo in še enkrat objavljamo žrtve te »Callesove verske strpljivosti«. Sredi julija je prišla donu Martinu Diazu Covaruciasu nenadoma nasproti vojaška skupina. Vojaki so mu zaklicali: »Stoj!« toda 88 letni starček ni slišal in je mirno nadaljeval svojo pot. Naenkrat vidi, da je obdan od obo-rožene tolpe. Prestrašen duhovnik izjavi, da je miren državljani in da ne mara ničesar hudega, toda vojak mu zakliče: »Dol z njim!« Ravno proti temu človeku je naperjena naša religija in dum-dum krogla podere starčka na tla. Da naštejemo le nekaj nadaljnjih žrtev: Louis Batiz, župnik v škofiji Durango, ustreljen 15. avgusta 1926 na povelje poročnika Maldonado. Matija Correa iz škofije Zacatecas, ustreljen v Durangu na povelje generala Ortiza, ker ni hotel izdati spovedne tajnosti. Emanuel Mecado, umorjen na povelje generala Genovevo. Mihael Diaz, obešen februarja 1927, Hermenegild Lara, ustreljena na povelje generala Ferreira. Župnik iz Sant Juliano, ustreljen na povelje generala Gamachio. Vincenc Salas, ustreljen v Tambigo. X. Ruelas, ubit v Durango. Secondino Sanches, župnik v Cocula, ustreljen 24. aprila 1927. Josip Sanches, ustreljen na potu, Vincenc Lopez, ustreljen v Mehikni na povelje vojaškega poveljnika Fernando Escoto, ubit od Callesovih čet 3. maja 1927. Mihael Guizar, ubit meseca maja, ko je delil nekemu ranjencu zakramente za umirajoče. Župnik iz Assientos, ustreljen na povelje generala Figueros. Andrej Sola, ustreljen 28. aprila 1927. E. Taugel, ustreljen na povelje generala Amarilla med postajama Mira in Salas. Rafael Chowel, ustreljen v Leonu. Spiridon Himenez, ustreljen 20. maja 1927. Feliks de la Castaneda, ustreljen v Xeresu na povelje generala Ortisa. Christoforo Magallanes in Avgustin Sanches, oba ustreljena 25. maja 1927 na povelje poročnika Medina. Henrik Marquez, ustreljen koncem maja. Sabas Reyes, zaprt, ko je sprevideval bolnike, slečen, zvezan na rokah in nogah ležal na gnoju tri dni in nazadnje oslabljen umorjen z mečem. Ignaz Gonzalez, ustreljen na povelje generala Leona.

Ta martiriolog je seveda le izvleček žrtev Callesovega divjaštva. Kriči pa bolj kot vse deklaracije in vsa izgovarjanja njegovega povzročitelja Callesa, ki se sedaj opravičuje, da katoliški cerkvi v Mehiki ni prepovedano se udeleževati v svojem kultu. Te žrtve kriče proti avtorju članka, Callesu, ki se pere v dunajski »Neue Freie Presse«, kar bo gotovo ponatisnilo tudi »Jutro«, ki Callesa jemlje z vso toploto v zaščito.

Za enakopravnost katoličanov v proračunu.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Nocoj je prispel v Belgrad zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, da bi v imenu katoliškega episkopata storil korake za pravilno dotacijo v proračunu za katoliško cerkev. Njegov prihod je v zvezi s tem, ker je finančni minister dal v načrt proračuna za katoliško cerkev neprimerno nizke postavke.

nekateri črnogledi in intriganti. Konstituiranje radikalnega kluba se bo izvršilo brez vseh večjih težkoč. Samo vprašanje glavnega kongresa stranke, katerega želijo nekateri že letos obdržati, še danes ni dovoljno dozorelo.

Svetovna marka: Cendre de rose
Rouge mandarine
Bourjols - Paris

Napredek stanovanjske akcije pod sedanjim vodstvom ljubljanske občine.

(Glej sliko na strani 6.)

Vso Evropo je v povojnih letih ogrozila neznosna stanovanjska kriza in brezposelnost in vse države so si iskale rešitve kakor so pač znale. Naša država je takoj po osvoboditvi tudi občutila to krizo in jo občutili še danes, kar se pa Slovenije in predvsem Ljubljane tiče, je bila stanovanjska beda še prav posebno izrazita in je dala voditeljem Ljubljane in Slovenije dosti razmišljanja.

Takoj po vojni je minister za socialno skrbstvo dr. Gosar primoral premožne sloje in industrije zidati za svoje urade in službenice lastne hiše in s tem dal začetne smerice v pobijanje stanovanjske bede.

Ljubljanska mestna občina je sledila tem smernicam in šla še dalje. Pokojni župan dr. Perič je najel posojilo in s posojilom sezidal lepo število stanovanjskih hiš. Isto akcijo je nadaljeval v večji meri gerentski svet. Razumljivo je, da je bilo treba za posojilo primerne kritje. Na ta način je bilo zgrajenih: 20 hiš za Bežigradom, 2 veliki stanovanjski hiši na Prulah, mitnica s stanovanji na Dunajski cesti, stanovanjska hiša na Dunajski cesti, na Ahacjevi cesti itd. Načrte so izdelali ing. gradbenega urada mestne občine in je bilo na ta način prihranjenega mnogo denarja.

Sedanji vladni komisar z gerentskim svetom pa je uvidel, da je treba stanovanjsko bedo korenito rešiti, uvidel pa tudi, da je z navadnimi posojili le preveč obremenjena občina Ljubljane, ker bi ne mogla kriti iz proračuna velikanskih vsot in da je treba nekeke, v modernem smislu usmerjene zadružne poti, je zato izposloval z odobrenjem ministra za finance 30 milijonsko obligacijsko posojilo, pri katerem sodelujejo vsi sloji in ki ni s proračunom mestne občine prav nič v zvezi in z njim tudi ne morebitne nove davščine. Obligacijam je priznana pupilarna varnost, kavcijska sposobnost, ter oprostitvev od davka in tako. S tem posojilom je bila zamišljena gradnja številnih hiš, ki se že grade in jih bo nekaj dograjenih že letos v novembru, nekaj pa v sredini prihodnjega leta. Načrt vladnega komisarja je bil dobro premišljen in z gerentskim svetom se je odločil za obsežno stanovanjsko akcijo, in sicer 14 štiridružinskih hiš, pa-

lačo Delavske zbornice, blok stanovanjskih hiš na Poljanski cesti in Poljanskem nasipu in 19 dvo- in štiridružinskih hiš.

Za danes preglejmo natančneje komplekse stanovanjskih hiš na Poljanski cesti.

Stanovanjska skupina hiš na Poljanski cesti bo dobila omilila še vedno občutno stanovanjsko krizo. Načrte za stavbo je izvršil mestni gradbeni urad, ki so tako premišljeno sestavljeni, da lahko z mirno vestjo trdimo, da s svojo izvirnostjo in praktičnostjo prekašajo vse dosedanje. Vladni komisar je dobro uvideval dejstvo, da je treba vrzeli, ki kazijo lice enotnosti v sredini mesta, zazidati in zato izbral z gerentskim svetom za to stavbo jako primeren prostor, bivši Gestrinov svet, koder je bilo v zadnjem času mestno skladišče vsakovrstnega materiala. V prostoru, čigar površina znaša v celoti ca. 6950 kv. m, bo v modernu zamišljeni razporedbi zazidanih 3140 kv. m, vse ostalo odpade na dvorišča in vrtove. Bivšo Kranjevo hišo na Poljanski cesti št. 15 bo seveda treba podreti, da nova stavba dobi primerno lice in idealno razsežnost. Vsa stavba bo pod eno streho, dasi sama na sebi razdeljena v popolnoma samostojnih pet traktov. V sredini bo krasno in prostorno dvorišče (2000 kv. m) z javnim parkom in javnim 6.60 m širokim prehodom s Poljanske ceste na Poljanski nasip, ob straneh bo pa še dvojne dvorišče po 414 kv. m in 572 kv. m. Na ta način bo za družine preskrbljeno z vsemi udobnostmi. Skupno je projektiranih 10 stop-njišč, kar je izredno praktične važnosti. V tem stanovanjskem bloku bo 16 trosobnih, 70 dvosobnih, 21 enosobnih slikanih stanovanj s kopalnicami, z vsemi pritoklinami. Vsa stanovanja bodo imela kleti, v podstrežju sušilnice, moderna angleška stranišča, parketna tla, vodovod, električno razsvetljavo, plin in ročna dvigala za kurivo v vsakem stopnjišču. Natančno je pri vsakem stanovanju preračunjena tudi lega, da ima vsako stanovanje južno oziroma zahodno sonce, kar je s higijskih vidikov silno umestno. Proračun za celo trinaestostopno stavbo, odnosno stanovanjski blok znaša 14.000.000 Din. Stavba bo dogotovljena v avgustu prihodnjega leta.

Poljska v exlex stanju.

OBE ZBORNICI PROTI VLADI. — SVEČANI PORTRETI

Varšava, 23. septembra. Senat je pooblastil sejmškega maršala Trompezyński, da vloži pri predsedniku republike protest proti odločitvi senata. Maršal je vložil v predsedstveni pisarni spomenico, v kateri dokazuje, da je predsednik s svojim dekretom od 22. septembra, s katerim se je delo senata odgodilo za 30 dni, izvršilo nad pravico nasilje. Radi tega vlaga v imenu senata svečan protest.

Varšava, 23. septembra. (Izv.) Parlamentarni klub ljudske stranke Piast je imel posvetovanje o položaju in sprejel resolucijo, ki ugotavlja, da tako odgoditev sejma kot senata nasprotuje duhu ustave. S tem, da se je obema zakonodajnima činiteljema odvzela možnost dela, se je še poglobil za državo tako škodljiv konflikt med zakonodajno in izvršilno oblastjo. Piast smatra za svojo dolžnost, da javnost opozori na to veliko nevarnost in ugotavlja, da nosi vso odgovornost izključno le

vlada.

Meseca maja lanskega leta je izvršil maršal Pilsudski državni udar in proklamiral, da bo ozdravil deželo, odpravil korupcijo in »spravil javno življenje v red. Izvršitev obljub je izostala. Nasprotno: kaos je tem popolnejši, ker ima vlada proti sebi parlament in senat. Parlament očividno ne mara dati več posebnih pooblastil. Karkoli pa naj v doseg svojih ciljev Pilsudski začne, je protustavno, javno in gladko preiti, na vojaško diktaturo si pa očividno ne upa. Pri teh razmerah pa ni ne zunanji, ne notranji položaj rožnat. A, ni niti z daleka rešena gospodarska kriza in manjšinsko vprašanje. Sicer nimamo s Poljsko radi geografske lege neposrednih zvez in interesov; vključ temu ji veljajo naše simpatije in želje, da bi se nad njo zgodovina ne ponavljala.

Dr. Gosar pri otvoritvi novega zdravilišča v Klenovniku.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Ministrski svet je danes sklenil, da se otvoritve novega zdravilišča v Klenovniku na Hrvaškem v imenu vlade udeležita minister za narodno zdravje dr. Savić in minister za socialno politiko dr. Andrej Gosar.

Poslanec Sušnik pri dvornem maršalu.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Poslanec Anton Sušnik je bil danes v dvoru, kjer se je dolgo razgovarjal z ministrom dvora dr. Jankovičem.

Ljubljanska univerza.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Rektor ljubljanske univerze dr. Franc Lukman je odpotoval v Ljubljano. Med svojim bivanjem v Belgradu je imel več konferenc z zastopniki prosvetnega ministra in odločilnimi uradniki tega ministrstva razpravljati o proračunu ljubljanskega vseučilišča.

Imenovanja in odlikovanja naših znanstvenikov in umetnikov.

r Belgrad, 23. sept. (Izv.) Za kustosa narodnega muzeja v Ljubljani je imenovan dr. Franc Kos, profesor na moškem učiteljsku. Za člana narodnega gledališča sta imenovana Marija Vera in Leopold Kovač. Na predlog prosvetnega ministrstva je odlikovan z redom Sv. Save III. razreda René Martel, profesor francoskega jezika na ljubljanskem vseučilišču.

tem nihče ne more nič menjati in mi ne bomo verificirali hajduških volitev.

Lepo sanja Radić, prelepo. Tem huje bo, ko se bo zopet prebudil.

Kako resna in važna pa je bila včerajšnja seja poslancev HSS pa izvem, ko bremo v »Narodnem valcu« tole: »V prostem razgovoru je predsednik naročil, da se morajo poslanci brez razlike stanu vsi med seboj tikati. Nato se je govorilo o tem, da naj vsi kmetijski zastopniki za svečane seje parlamenta oblečejo stano narodno nošo svojega kraja. Poslanec pa, ki niso kmetje, naj si izbere kakšno kmetijsko obleko, ki najbolje odgovarja narodnim in umetniškim zahtevam. Še več takih »praktičnih« sklepov je napravil klub HSS, pravi »Narodni valc«. Radovedni smo, v kateri narodni noši se bosta na svečanih sejah parlamenta pojavila gg. Janez Pucelj in dr. Ivan baron Švegel.

Skrb SDS za slovenske srednje šole.

Dočim prireja dr. Pivko v Mariboru radi ukinjenja mariborske gimnazije brezplodne demonstracije proti SLS, se še nebešen od esdeesarskih poslancev ni pobrigal na način, kakor je v takih slučajih potreben, za zopetno upostavitve okrnjenih srednjih šol. Dr. Kramer kuje demokratski blok, a ljubljansko gimnazijsko vprašanje je brez zaščitnika, dr. Pivko demonstrira proti SLS namesto za gimnazijo, dr. Žerjav je bolan, Urek pa počiva na Globokem. Taki so poslanci slovenske »intelligence«, ki živi ob širokih cestah.

Dr. Kramerjeve intervencije.

Žurnalistika SDS na prvi strani poroča, kako vsegaogočni dr. Kramer v belgrajskih ministrstvih vse zmore. Dr. Spaho je sedaj v »Jutru« eksponent ljubljanske SDS. Na drugi strani pa beremo, da SDS nič ne more, za nič ni odgovorna, vsega so krivi »klerikalci«. Tako izgleda, kakor da so »klerikalci« tudi krivi, da puste dr. Kramerja intervenirati. Glede intervencije dr. Kramerja pri dr. Spahi smo malo potolefonirali v Belgrad in zvedeli, da je dr. Kramer res bil pri dr. Spahi, da je tudi res od tam odšel in da so pol ure po njegovem odhodu minule tudi vse posledice, ki jih je dr. Kramer hotel povzročiti.

Depolitizacija v TOI zbornici

si SDS predstavlja tako, da bi esdeesarski obrtniki dobili več mandalov kot jim jih gre, drugi naj pa roke križem drže in hrbte uklonijo, da bo SDS z zbornico v roki hodila po njih. Tako depolitiziran je še celo dr. Žerjav ali katerikoli politični vodja. Da se tak predlog imenuje depolitizacija, to pa je zopet mogoče le pri SDS.

Prirastek.

»Samouprava« pravi, da so Slovenci po Slovenski ljudski stranki postali zdrav prirastek moči NRS. »Jutro« strašno peče ta prirastek. Slovenska SDS je namreč na vse načine skušala kam prirasti, pa ni nikjer takih tal, da bi sprejela korenine tako škodljive rastline.

STABILEN POLOŽAJ.

Ker naši esdeesarji neprestano vpijejo, kako jim bodo Davidovičevi demokrati pomagali zrušiti sedanjo vlado, pogledimo, kaj piše glavno glasilo Davidovičeve stranke »Pravda«:

»V političnih krogih se je pričakovala rekonstrukcija vlade s posebno radovednostjo, ker se z razširitvijo radikalno-demokratske koalicije na stranko g. Korošca položaj vlade še bolj stabilizira, čeprav je bil že tudi pred rekonstrukcijo trden. Ovire, ki so se pojavile radi rekonstrukcije, so se končno včeraj dopolne vse odstranile, ker so koalirane stranke dale svoje privolenje.

Tako rekonstruirana vlada bo šla pred parlament, da dobi zaupnico. Vlada računa na večino 195 glasov. S to rekonstrukcijo je vlada tudi dobila obliko delovne vlade in ona bo izvršila program, ki ga je že predložila javnosti, ker smatra, da je popolnoma stabilna.« S tem primerjaj pisavo »Jutra«!

Mussolini odgovarja Vatikanu.

v Rim, 23. septembra. (Izv.) Kot odgovor na zadnji »Osservatore Romano« navaja Mussolinijev osebni list milanski »Popolo d'Italia«, da je s strani Vatikana malo spretno, da se difference vedno in vedno spravljajo pred internacionalni forum, ker ima Italija danes samo vse atribute, da more biti sama sodnik in garant, ne da bi se cerkev morala bati očitka enostranske določitve. Seveda mora v inozemstvu nastopiti jasna ločitev med čisto krščanskim in političnim delovanjem Vatikana, pri čemer hoče »Popolo d'Italia« pustiti nerešeno, ali n. pr. papežev nuncij v Parizu zastopa res le namestnika Kristusovega na zemlji, ali pa posvetnega suverena, ki vrši diplomacijo na korist ene izmed obeh v historičnem konfliktu nahajajočih se strank.

REORGANIZACIJA VATIKANSKE BIBLIOTEKE.

v Rim, 23. septembra. (Izv.) Vatikan je stiri svoje knjižničarje poslal v New York, da preštudirajo tam sistem velikih ameriških bibliotek in ga potem uporabijo pri predstojeci reorganizaciji vatikanske biblioteke.

Naročajte »Slovenca«!

Razpis volitev za zbornico TOI.

Volilni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani objavlja, da se vršijo volitve članov in namestnikov Zbornice za TOI v Ljubljani v nedeljo, dne 30. oktobra 1927 v zborniških prostorih v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

Volitve se vršijo po gospodarskih panogah v treh odsekih: trgovinskem, obrtnem in industrijskem.

V vsakem odseku se voli 16 članov in 16 namestnikov. Glasovalno pravico imajo le oni, ki so vpisani v volilni imenik.

Volilni imeniki so razgrnjeni v občinskem uradu vsake občine zborniškega okrožja in v zborniški pisarni v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, kjer jih more med uradnimi urami vsak vpogledati in prepisati.

Reklamacije volilnih imenikov se smejo zahtevati tekom 14 dni neposredno pri volilnem odboru v Ljubljani. Reklamacijski rok prične dne 25. septembra 1927 in konča dne 8. oktobra 1927. Reklamacije se smejo vložiti le pisмено, morajo biti oddane na pošto najkasneje dne 8. oktobra 1927 in opremljene z uradnimi listinami, ki služijo v dokaz, da so njih navedbe resnične. Reklamira lahko vsak, ki je vpisan v volilni imenik.

Voli se v vsakem odseku po kandidatih istih, ki se morajo vlagati pri volilnem odboru na uradnih obrazcih v dveh izvodih za vsak odsek posebej v času od 11. oktobra 1927 do 18. oktobra 1927 do 18. ure. Kandidatne liste se morajo označiti po nosilcu liste. Za nosilca liste se smatra oni kandidat, ki je prvi vpisan na listi. Lista mora navajati 16 kandidatov in 16 namestnikov po imenu, priimku, stanovališču in poklicu.

Na listah smejo biti samo osebe, ki morejo biti izvoljene. Ena oseba se sme kandidirati samo na eni kandidadni listi.

Po štirje kandidati in namestniki morajo stanovati v Ljubljani, izmed ostalih kandidatov morajo stanovati štirje v območju ljubljanske in štirje v območju mariborske oblasti. Na listi se morajo kandidati in namestniki razvrstiti tako, da prideta za kandidatom in namestnikom iz enega predpisane območja kandidat in namestnik iz drugega območja. Liste morajo navajati kandidate in namestnike takole:

I. V trgovinskem odseku:

1. šest kandidatov in šest namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo manj nego 25 Din; — 2. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 25 do 300 Din; — 3. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 300 ali več dinarjev čiste letne pridobnine.

II. V obrtnem odseku:

1. šest kandidatov in šest namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo manj nego 10 Din; — 2. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 10 do 20 Din; — 3. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 20 ali več dinarjev čiste letne pridobnine.

III. V industrijskem odseku:

1. šest kandidatov in šest namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo do 500 Din; — 2. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 500 do 8000 Din; — 3. pet kandidatov in pet namestnikov izmed volivcev, ki plačujejo 8000 ali več dinarjev čiste letne pridobnine.

Pod kandidadno listo je treba označiti ime, priimek in stanovališče enega predstavnika liste in njegovega namestnika v volilnem odboru, ki imata aktivno volilno pravico. Kandidatno listo mora lastnorodno podpisati za trgovinski in obrtni odsek najmanj po 100, za industrijski odsek najmanj 50 volivcev, ki imajo v dotičnem odseku aktivno volilno pravico.

Predlagatelji morajo označiti svoje ime in bivališče. Vsak predlagatelj sme podpisati samo eno kandidadno listo; če podpisne kdo več kandidadnih list, velja njegov podpis samo na listi, ki je vložena prva; listo izročita volilnemu odboru dva predlagatelja proti potrdilu. Listi se morajo priložiti izjave kandidatov in namestnikov, da sprejemajo volitve, pristanek predstavnika liste in njegovega namestnika in potrdila davčnih oblastev o velikosti pridobnine, ki jo plačujejo kandidati in namestniki ali podjetja.

Glasovanje traja od 8. do 16. ure.

Voli se ali tako, da volivec odda izpolnjeno glasovalno v zaprtem ovoju z izkaznico vred na dan volitve osebno volilnemu odboru, ali pa tako, da volivec pošlje izkaznico in zaprto glasovalno priporočeno po pošti volilnemu odboru v doposlanem zavetku najkasneje do dne 30. oktobra 1927 do 16. ure. Glasovanje se smejo porabiti samo uradne glasovnice, ovoji in zavetki, sicer glas ne velja. Glas tudi ne velja, če pošiljatelj ni priložil izkaznice, ali če vsebuje več izkaznic ali več glasovnic; če je v ovoju za glasovalno več nego ena glasovalnica, ne velja nobena. V ovoju za glasovalno ne sme biti razen glasovnice nič drugega. Glasovnica mora biti izpolnjena ali rokopisno ali na mehničen način ali pa tako, da se prilepi nanjo natisnjena kandidadna lista. Glasovali se sme samo za potrjeno kandidadno listo. Glasovnica, na kateri je prilepljen več kandidadnih list, ali na kateri je zapisano še kaj drugega ali na kateri se imena ne ujemajo popolnoma z eno izmed potrjenih kandidadnih list, je neveljavna.

Volilni odbor

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo

v Ljubljani, dne 16. septembra 1927

Predsednik:

Levičnik I. r.

Marx in Stresemann obiščeta Dunaj.

v Dunaj, 23. sept. (Izv.) Kakor doznava Vaš dopisnik z dobro informirane strani, bosta v prvi polovici oktobra prišla na Dunaj nemški državni kancler dr. Marx in zunanji minister dr. Stresemann, da obiščeta avstrijskega zveznega predsednika in avstrijsko vlado. Na katoliškem shodu v Dortmundu, kjer sta se sešla zvezni kancler dr. Seipel in državni kancler dr. Marx, sta se domenila za dunajski obisk kot vrnitev obiska zveznega kancelarja dr. Rameka v Berlinu. Državnika bosta ostala na Dunaju dva dni. Dan prihoda se bo določil šele potem, ko se dr. Stresemann vrne iz Zeneve v Berlin. Za takrat se predvideva kosilo pri zveznem predsedniku dr. Hainischu, večerja pri dr. Seiplu, kamor bo povabljen tudi ves diplomatski kor, sprejem v nemškem poslanstvu in svečana predstava v operi.

Kaj se godi doma

(A. V. P.)

O pomenu in važnosti tujkega kongresa za tujski promet.

Že tretjič so se sestali zastopniki velikih evropskih tujkoprometnih organizacij k skupnemu posvetovanju o perečih vprašanjih mednarodnega prometa. Na iniciativo g. dr. Žilka, šefa odseka za tujski promet pri trgovinskem ministrstvu, bo letos ta kongres na ozemlju naše države in sicer na ta način, da je udeležencem dana možnost ogledati si najlepše predele naše skupne domovine. 22 evropskih držav je odposlalo svoje odposlance na ta kongres, ki bo reševal skupna vprašanja tako emigrantno važne narodnogospodarske veje kot je tujski promet. S tem je bil storjen prvi korak k realizaciji načrta grofa Coudenhoveja, k snovanju gospodarske Panevrope, in vse kaže, da ne brez uspeha.

Našemu divnemu Bledu pripada čast, da so se odlični tujci v njegovem okoliščju sestali k prvemu posvetovanju. Včeraj dopoldne se je vršila prva seja v blejskem kazinu, kjer je podal generalni tajnik kongresa, Holandec g. van Deventer zanimivo poročilo o dosedanjem delovanju in uspehih. Iz njegovega poročila posnemamo, da se je sklenilo v svrhu uspešnejše propagande izdajati reklamne in propagandne brošure, letake in plakate le v gotovih dimenzijah, ki so obvezne za vse članke kongresa. Glavno pozornost se obrača na unifikacijo ter skupno organizacijo propagande evropskih držav v Ameriki, tako v severni, kakor tudi v južni. Še tekom letošnjega leta se bo izdala kolektivna brošurica, namenjena za tujkoprometno propagando v Ameriki. V tej brošuri bodo priobčeni popisi štirinajstih evropskih držav: vsaka sme zavzeti največ dve strani z dvema slikama. Osnutek te publikacije je že gotov in ima v njej tudi Jugoslavija častno mesto. Obravnavalo se je nadalje vprašanje ukinitve carine na tujkoprometne publikacije. Napravile so se številne intervencije radi ukinitve potnih listov in so se deloma že dosegli pozitivni uspehi.

Po poročilu generalnega tajnika se je razvila živahna debata o opremlitvi skupne brošure ter o kolektivni propagandi v Ameriki sploh. Čuli so se različni nasveti glede skupnih anonc, skupnih letakov, filmov itd. Posamezni predlogi so se izročili generalnemu tajniku v presojo in izvršitev.

Z obžalovanjem se je ugotovilo, da se Francija in Španija iz nerazumljivih vzrokov nočeta udeležiti skupnih akcij. Sklenilo se je ponovno pozvati Francijo, na Španijo pa se ne bo več apeliralo.

Že v mraku je bila zaključena prva seja. Nadaljevanje kongresa se vrši danes v Zagrebu, potem pa od Splita dalje na parobrodu Karagjorgje. O poteku kongresa bomo še poročali.

Din 198-

boks nizki ali visoki

VOIKA

Slovenci v Italiji

Italijanski katekizem med slovenskimi otroci.

Šolski oskrbnik (nadzornik) za Primorsko je iz Trsta razposlal kateheto ukaz, s katerim jim nalaga, da smejo odsej rabiti v šoli le dvojezični katekizem, to je italijansko-slovenskega. Lansko leto je isti nadzornik po nalogu prosvetnega ministra prepovedal v IV. razredu poučevanje verstva v slovenskem jeziku. Na posredovanje cerkvenih oblasti je bil ukaz deloma umaknjen. Da se duhovniki izognejo večnim šikanam od strani prosvetnega ministra in njegovih uradnikov, so v mnogih krajih, posebno v Istri, pričeli poučevati verouk v cerkvi. Kaj namerava prosvetni minister z novim ukazom glede dvojezičnega katekizma, je jasno. Vpeljati hoče italijanski verouk po drugi poti kakor lansko leto. Dvojezični katekizem? To ni vendar nič hudega! G. Fedele bo dosegel svoj namen prav lahko v onem delu Istre, ki ga upravljajo malodušni in bojazljivi visoki cerkveni pastirji. Poleg tega počujejo verstvo v Istri že v preminogih krajih učitelji sami, seveda v italijanskem jeziku. Potem šole se skuša fašizem polastiti cerkve. Fašisti prav dobro vedo, da je verska vzgoja v katoliškem jeziku največja in najzadnja opora narodne zavesti. Vse bo človek opravljal v tujem jeziku, a verskih dolžnosti nikdar; verska vzgoja sega najgloblje v človeško srce. Radi tega jo hoče fašizem dobiti v svoje roke. Boj proti cerkvi kot zadnjemu zavetišču slovenskega jezika in slovenske kulture na Primorskem se razvija v dveh smereh. Narod naj se predvsem odtegne cerkvi in vplivu katoliških duhovnikov s sistematsko organizirano demoralizacijo mladine; radi tega so se razpustila vsa katoliška prosvetna društva, radi tega se tako radi dovoljujejo javni plesi, radi tega je predvsem veljal boj katoliških duhovnikov, radi tega grezi policija organizatorjem fantovskih in dekliških romanj, radi tega se stavijo celo Marijine družbe na indeks političnih organizacij. Ker pa fašisti vsak čas vidijo, kako je slovensko ljudstvo globoko verno in navezano na svojo cerkev, bijejo z druge strani boj tudi za polastitev cerkve same. S tem pa so že začeli butati s svojimi vročimi glavami ob mrzlo vatikansko zidovje, ki je videlo še drugačne boje. Oživel poganski in večni Rim sta se spoprijela. O izidu boja slovensko ljudstvo v Italiji ne dvomi.

Goriška policija na božji poti

Dne 13. t. m. so Marijine družbe iz goriške nadškofije pod vodstvom svojih duhovnikov priredile veliko romanjo na Sv. Goro zato, da se zberejo v globoki pobožnosti pred tronom svetogorske Kraljice in molijo za prevzvišenega jublanta nadškofa mons. Frančiška Sedeja in z njim po svetih namenih, ki jih je sam blagoslovil: Za čvrsti razvoj in poglobitev verskega življenja v goriški nadškofiji. Romanja se je udeležil tudi nadškof sam.

Nov delavski sanatorij.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu otvori dne 29. t. m. novo zdravilišče za jetičnike, in to na Klenovniku pri Ivanu v Hrvatskem Zagorju.

Sanatorij leži na 35 m visokem (268 m nad morjem) griču z ogromnim starim parkom, obširnimi sadovnjaki, vrtovi in polji. Stari dvor Klenovnik, ki je — preizidani in razširjen — preurejen v sanatorij, je igral od 13. stoletja sem v hrvatski zgodovini veliko vlogo ter je v njem opetovano zboroval hrvatski sabor. Danes je poslopje 92 m dolgo, 40 m široko, dvonadstropno. V njem je 175 postelj, od tega 105 za moške in 70 za ženske. Sanatorij je najmoderneje opremljen: centralna kurjava, lasten vodovod, elektrika s Fale, kanalizacija, röntgen, kvarc, solux svetiljke, hidroterapija, ležalnice itd. Razen tega 30 oral visokega borovega gozda za letna okrevališča.

Sanatorij ima obširno lastno gospodarstvo: 200 oral njiv in travnikov, 14 oral vinogradov, 40 krav mlekaric, 400 prašičev, vrtnarstvo, čebelarstvo, perutinarstvo itd. Polzkušilo se bo z delom pacientov, posebno tistih, ki bi hoteli zamenjati dosedanjí poklic z zdravljim delom v naravi.

Sprejeli se bodo samo bolniki z začetno aktivno tuberkulozo v prvem stadiju; kahetični, težko bolni in neozdravljivi bolniki se ne bodo sprejemali pod nobenim pogojem.

Razen članov delavskega zavarovanja se bodo sprejemali tudi zasebni pacienti proti dnevni odškodnini 100 Din. — V tej oskrbi so vključeni prav vsi stroški prehrana, zdravnik, zdravila itd. — tudi prevoz z železniške postaje, tako da pacient nima nobenih drugih stroškov.

Sanatorij se otvori dne 29. t. m., pacienti pa se bodo začeli sprejemati v začetku oktobra t. l. Vse informacije daje: Osrednji urad za zavarovanje delavcev, Zagreb, Preradovičeva ulica 44, II. nadstropje.

Velika tatvina izsledena.

Pred dnevi je naznanil višjemu stražniku Roglju nočni čuvaj France V., da je bil sodelježen pri nekaterih tatvinah in da ga sedaj peč vest. Na policiji je V. priznal, da je vlomil dne 19. oktobra 1926 v delavsko barako na Meksiki in tam ukradel delavcu Josipu Horvatiču več obleke in 2800 Din gotovine. Denar je naložil v kamniški mestni hranilnici. Dalje je V. izpovedal g. Podrebersku, ki vodi preiskavo, da jim je trgovski vajenec pri Stanku Florijančiču, Gabrijel P. dobavil kuhinjsko posodo, ki jo je pokradel v domači trgovini. Vse pokradene posode je bilo za približno 1000 dinarjev. Franc V. jo je prodal na Gorenjsko. Na podlagi V-jevih izpovedi je bila izvršena obsežna preiskava, ki je v bistvu potrdila, kar je V. izpovedal. V. je dalje izdal vse svoje komplice. Detektivs so zaplenili na Gorenjskem množino ukradene posode in jo prenesli v Ljubljano.

Zvečer se je vršila procesija s svečkami iz kapele v novo baziliko, kjer je imel misijonar dr. Anton Zdešar govor »Marijine družbe v službi Najsvetejšega«. Drugi dan so dekleta opravila spoved in prejela sv. obhajilo; nato sta govorila č. g. Leopold Cigoj o temi »Marijina družba in srečna izbira poklica«, ter č. g. Stanko Stanič o »Sestrski ljubezni Marijinih otrok«. Po sv. maši, ki jo je daroval nadškof mons. Fr. Sedej, je imel misijonar dr. Anton Zdešar govor »Apostolat Marijinih družb«. Vse te pobožnosti je spremljala močna četa goriških detektivov; kar mrgolelo jih je. Na romarje so napravili ti nepovabljeni gostje silno mučen vtis. Niti na božjo pot ne sme več Slovenec brez policijskega spremstva! Da, prišli smo celo tako daleč, da je goriški kvestor organizatorjem tega romanja v obraz zapretil, naj le gredo na Sv. Goro, on si bo že vsakega duhovnika prenotiral! In res je g. kvestor mobiliziral vse detektive in jih poslal za nadškofom in njegovimi duhovniki! Ob proslavi nadškofovega zlatomašništva v Cerknem se je pomešala med ljudstvo cela vrsta detektivov iz Gorice. Ne vemo, ali sta goriški kvestor in prefekt po izrecnem nalogu iz Rima poslala pod policijsko nadzorstvo goriškega nadškofa in njegove duhovnike, ali delata na svojo roko. Sprito do skrajnosti izvedenega centralizma si ne moremo misliti, da bi mogla goriška oblastnika postopati na lastno pest. G. Mussolini torej odobrava preganjanje 73letnega nadškofa in njegove duhovščine. Zdi se, da stoji katoliška cerkev na Primorskem pred javnim preganjanjem.

Zalezovanje poslanca Besednjaka.

Te dni je poslanec Besednjak stopil v družbi svojega prijatelja na vlak, da se odpelje proti Trstu. Komaj je poslanec sedel na svoj prostor, pristopi k njemu detektiv in ga vpraša: »G. poslanec, kam se peljete?« »V Trst.« Detektiv skoči z vlaka, se posvetuje s fašistom železniške milice ter nato zopet skoči na vlak in sede tik za poslanca. Potniki so takoj zapazili, da detektiv sledi poslancu, ter pričeli med seboj šepetati in se spogledovati. Poslanec Besednjak je prišel v mučen položaj. Poklical je detektiva k sebi ter mu povedal, da ne potrebuje nikakega spremstva in da bo v St. Petru izstopil. Detektiv se je pričel opravičevati, češ, naj g. poslanec le gre po svojih opravkih. V St. Petru je poslanec Besednjak v resnici izstopil in se odpeljal s tramvajem zopet v Gorico. Detektiv je brž skočil za njim. Poleg poslanca Besednjaka so danes na Primorskem vsi slovenski časniki in tisti, ki so kdaj javno nastopili, pod »tajnim« policijskim nadzorstvom. To nadzorstvo ni tajno, ampak javno tako, da prizadeti sploh ne more opravljati niti več svojih poslov. Poleg tega se vsak nadziraneč še boji, da bo kompromitiral druge; radi tega se on izogiblje družbe in družba njega. Nam je pač nerazumljiv

strah predstavnikov 40 milijonskega naroda pred golimi rokami predstavnikov polmilijonske narodne manjšine.

Organizator fašistovskih sindikatov.

Nedavno je znani slovenski fašist dr. Alojzij Jasnič sklical v Črničah kmečko zborovanje. Kmetje, ki niso vedeli, zakaj gre, so prišli v precejšnjem številu. Predvsem jih je nagovoril g. Jasnič kot občinski tajnik in jim predstavil Italijana Gentileja, ki hodi po Vipavski dolini in išče pristaše za fašistovski sindikat. G. Gentile je razvil posebno v Ajdovščini živahno akcijo. Dr. Jasnič in Gentile sta govorila o kmečkih sindikatih v zvezi z današnjo poljedelsko krizo; edino sindikat lahko reši kmeta

Jesenska razstava ljubljanskega velesejma

Včerajšnji dež obiska na razstavišču ni dosti motil. Ves dan je bilo na velesejskih prostorih živahno vrvenje, ker je tekem dneva prišlo na razstavo nad 3000 šolarjev v spremstvu učiteljstva in staršev. V prostorih, kjer je razstavljen sadje in v vrtnarskem paviljonu, je bilo vse čas polno obiskovalcev. V vrtnarskem oddelku so razstavili prostori vrtnarja g. Antona Bajca zopet na novo opremljeni in nadvse krasno preurejeni. Vrtnarska razstava, ki ima vse čas sejma polno obiskovalcev, bo s tem dobila zopet novo lice. Tudi danes so dospeli na razstavo gostje iz Banata in Srbije kakor tudi iz Avstrije. Največ je bilo zanimanja med njimi za naše sadje, pa tudi za med. Škoda, da letos za med ni bilo posebno ugodno leto. Zadnje dni razstave obeta biti precejšen naval, ker bo posebno v nedeljo v zvezi z razstavo konj prišlo zelo mnogo obiskovalcev z dežele. Vsem, ki si hočejo natančno ogledati vse razstavne paviljone, je zato priporočati, da si ogledajo razstavo danes.

V vinskem oddelku razstave je vsak dan posebno v poznějšíh popoldanskih urah živahno vrvenje. Splošna sodba je, da so vina prvotne kvalitete, zlasti starejša bela, tako štajerska kot dolenska vina. Na razstavo so prišle nove pošiljave izbrane štajerske male graševine, travčina in murskega bisera od Bouvierja ter dišečega traminca in vermut vina od Osterbergerja. Z Dolenskega so poslali rdeče in belo staro vino kartuzijanci.

Nad vse zanimiva je v sredini paviljona »Hc 452—454 razstava šivalnih in pisalnih strojev Stoeber, ki jih je razstavila tvrdka L. Baraga, Selenburgova ulica 6-I. Zanimivo je, kaj vse se dela ravno na tem šivalnem stroju. Poleg vzornega šivanja je mogoče entlati (šviti vložke), vezti s svilo itd. in to na enem in istem stroju brez vsakega preminjanja plošč. Poleg drugih moderno-praktičnih oprem vzbuja posebno pozornost krasna črna oprema za jedilnico. Zaprta izgleda kot stojalo za cvetlice, z dvema prijemi pa je že pripravljena za komodno in široko šivanje. Zanimanje vzbuja tudi mali Stoeber pisalni stroj, ki je najnovejši na trgu pisalnih strojev. Ima normalno štirivrstno tastaturo, voz in tipke razložljive, tako da lahko vsak sam čisti stroj. Sestavni deli niso iz aluminija, temveč iz finega jekla. Poleg vseh prednosti in vrlin je ta stroj tudi najcenejši od vseh ostalih strojev ter zelo priporočljiv za manjše pisarne.

Včeraj popoldne je nenadoma oživel tudi na veseliščnem prostoru. Predvsem vrtiljaki in pa »tobogan« so bili vedno polno zasedeni od mladine, ki je kar oblegala te prostore, ko so si posamezne skupine že razgledale vse oddelke razstave. Še starejši so se morali nehoče vstavljati ob teh vabljivih napravah, da so videli, kako od srca se mladina zabava na gugažojih se konjih, aeroplanih in drsa po vijugah tobogana.

Največje po pet gotovo v nedeljo. Razstava konj in pa popoldanske dirke, ki se bodo pričele že v soboto popoldne, bodo privabile številne udeležence tudi iz oddaljenějšíh krajev. Razstava konj se bo pričela že ob 8 zjutraj. S premovaljem se bo pričelo že takoj dopoldne in se bo potem nadaljevalo še popoldne. Dopoldne bodo razstavljeni tudi konji, ki bodo popoldne nastopili pri dirkah.

POSKUSNO ORANJE NA KMETIJSKI RAZSTAVI.

Kmetijska družba je o priliki razstave kmetijskih strojev na Ljubljanskem velesejmu v sredo, 21. t. m. popoldne na travniku v Tivoli poleg velesejskega prostora priredila poskusno oranje s Sackovimi plugi raznih vrst. Bilo je navzočih lepo število kmetovalcev in drugih interesentov, ki so z zanimanjem opazovali uporabnost raznih plugov. To poskusno oranje je bilo zelo poučno in se je vsak lahko prepričal, katere vrste plugov so za naše razmere najprikladnejše. Navzoči kmetovalci so se zelo pohvalno izrazili o uporabnosti posameznih plugov in marsikateri se je odločil za njih nakup. Nabava teh plugov ni nič drugače kot so doma izdelani plugi, vrhute pa so še dalje časa uporabni. Tudi svoje delo opravljajo pravilneje in popolneje. Živina trpi pri domačih plugih mnogo več in težje vleče nego pri modernih plugih.

Poskusno oranje je vodil zastopnik Sackovih plugov, g. Schneidemann iz Zagreba, ki je gledalcem razložil namen in delo orodja. Univerzalni Sackovi plugi se lahko poljubno uravnaajo za plitko ali globoko oranje, za ostre ali široke brazde, za temeljite obračanje brazd ali za popolneje drobljenje zemlje itd. Lahko se nanje pritrudi tudi drugi deli, s katerimi se vrše razna njivska opravila. Namesto plužnika pritrudimo na gredelj lahko okopalnik ali kultivator ali osipalnik, izruvač za krompir in za peso in razne druge izdelave. Jekleni material, iz katerega so ti plugi izdelani, je tako trpežen, da traja desetletja, preden se obrabi. Tisti deli pa, ki se lažje obrabijo, se z malimi stroški lahko zamenjajo. V Sloveniji imamo Sackove pluge, ki delujejo v zadovoljstvo lastnikov že nad 35 let, ne da bi jim bilo treba zamenjati glavno ogrodje. Večina plugov je zgrajenih po načinu samovodilnikov, t. j. da se sami vodijo, ne da bi jih bilo treba držati za ročice.

Zaleti bi bilo, da bi se taka poskusna oranja vršila večkrat tudi po raznih krajih na deželi, da bi si kmetovalci v večjem številu lahko natančneje ogledali delo z modernim orodjem in se prepričali o njega dobičkanosti. Sedaj, ko je carina na pluge odpravljena, so cene znatno znižane in se dobi to orodje ceneje kot doma napravljani plugi.

ČEBELARSTVO NA RAZSTAVI.

Čebelarstvo ima mnogo interesentov tudi med inozemskimi obiskovalci razstave. Množina razstavljenega medu in množina zaloge, s katero čebelarji razpolagajo, pa nam kaže, da je bila letos čebelarska letina bolj slaba. Posebno malo je cvetličnega medu. Postal je žrtev pozne slane, deloma suše. Več je ajdovega medu. Ima kakor vse naš med sploh temnejšo barvo, zato pa vsebuje več rudinskih snovi in je bolj radioaktiven, kakor tuje, vpeljane svetle vrste, ki so tu in tam celo ponarejene.

Ocenjevalna komisija, obstoječa iz gg. A. Bukovca, M. Humeka in Jos. Verbiča je ugotovila, da je ves razstavljeni med zelo okusen, čist, zadosti zrel in lično opremljen. S srebrnimi kolajnami so bili odlikovani: g. Sedine z Jesenic, Fr. Hernja iz

pred gospodarskim propadom. Po teh lepih besedah so se kmetje razšli. Signor Gentile je določil dr. Jasniča za tajnika novega fašistovskega sindikata in mu dal nalog, naj v kratkem skliče novi sestanek, na katerem se bo vršilo vpisovanje v sindikat. Dr. Jasnič je kot disciplinirani fašist rade volje ubogal in tudi sklical novi sestanek, ki se je vršil prav te dni v Črničah. Od določeni uri je mlad navdušeni tajnik nervozno čakal in se z milih pripravljaj na govor v fašistovskem stilu, ki naj bi premagal zadnje pomisleke kmetov. Čakal in čakal je, a kmetov ni hotelo biti od nikoder. Končno se je bilo treba odpraviti domov. Prvi slovenski organizator fašistovskih sindikatov se je moral zadovoljiti z opombo, ki jo je izrekel v resnem in svarečem tonu: »Končno se bodo vendar morali vpisati vsi v sindikat.« Slaba tolažba za poklicnega organizatorja.

Središča, Jože Okorn iz Škofje Loke, Jos. Mrak z Viča, Fr. Kunaver iz Zirovnice. Bronaste kolajne so dobili: J. Bratuša iz Obrež, J. Elner iz Ljubljane, J. Fišer iz Rogateca, Ivo Verbič iz Ljubljane, R. Gallo iz Mežice. Posebno priznanje se je izrekel Fr. Ručigaj iz Dobeneja in Iv. Jenku iz Mirne peči. Na razstavišču se prodaja in toči med posameznim kupcem. Naprodaj pa so tudi še nekateri razstavljeni vzorci, ki se bodo oddajali ob sklepu razstave po nizki ceni.

RAZSTAVA SADJA.

Veliko zanimanje vzbuja letos sadna razstava, ki je vzprijeta v obliki sadnega sejma. Vse sadje je razstavljeno v ličnih ameriških zabojih z enotnimi etiketami, na katerih je čitati ime razstavljalca, sorto, težo in ceno. Vsega skupaj je 500 zabojev 70 razstavljalcev. Največ je razstavljenih voščevih (100 zabojev), kanadk (70 zabojev), mošanjekarjev (30 zabojev), parmene (30 zabojev) itd. Kartuzijanski samostan je razstavil 90 izredno lepih plodov najfinjših namiznih hrušk (zimska dekanka, angoulenska, družbenka, kleržo, diclovka itd.), vzgojenih na Špallirjih, in 40 plodov izredno lepih namiznih jabolk, med katerimi se nahajajo tudi krasni eksemplari belega zimskega kalvija.

Odlikovani so bili z zlato kolajno: Jož. Rudež v Tolstnem vrhu in Ant. Ulm v Klemenčevu; s srebrno kolajno: grofica Matilda Trenkl v Sevnici, žup. Jos. Šrihar v Artičah, grof Attems v Brežicah, Iv. Simončič v Brežicah, Jos. Plešec v Šmartnem ob Paki in sadna drevesnica v Kukanovcih; z bronasto kolajno: Ant. Tkalec v Obrežu, bar. Müller v Bokaleh, Mih. Brenčič v Ptuj, Fr. Hincz v Ptuj, Ljud. Sagadin v Ptuj in Al. Radkovič. Priznalne diplome so dobili: Samostan v Pleterjah, Kmetijska šola na Grmu, Kmetijska šola v St. Jurju, O. Bamberg v Impolci, Jak. Znidaršič v Središču, Jos. Tomazič v Vitanju, Vinko Stergar v Središču, Ant. Godec v Malinogi, Štef. Jereb v Podlipi, Fr. Šoštar v Slatini, Mih. Marovt v Braslovčah, Pavel Dostal v Ptuj.

TELEFONSKA CELICA V ŽEPU.

Med drugimi predmeti, ki se razstavljajo na velesejmu, smo opazili res imenitno iznajdbo »Discrephone« — telefonska celica v žepu.

To je gumijski lijak, ki se more nataktni na vsak telefon in ki omogoča prav tiho govorjenje na telefon, tako, da jamči za tajnost telefonskih razgovorov.

Izum je posebno važen za urade, podjetja, banke, trgovce, zdravnike, odvjetnike, sploh za vsakega, ki mu je na tem, da ne sliši nepoklicanih njegovih telefonskih razgovorov.

Važno je tudi za tiste, ki so primorani se posluževati telefona na potovanju v hotelih, na javnih telefonih brez celice itd. Razstavlja se v paviljonih C 522 in 533, zastopstvo za »Discrephone« pa se nahaja v Mariboru, Tattenbachova 19-I.

ZA JESEN IN ZIMO

kupujte Vaša oblačila pri znani, strogo solidni tvrdki

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Dva SDSarja aretirana ali: Kakor se posojuje, tako se vračuje.

Ko je bil aretiran v Ljubljani nekdo, ki je bil slučajno naš pristaš, je časopisje SDS takoj dvignilo velik hrup, češ, glejte ga klerikale, taki so! »Slovenski Narod« pa se je zraven krepko zlagal, da je bil aretiraneec odbornik »Kmetске zveze«. Obenem pa sta »Jutro« in »Slovenski Narod« zamolčala dva silna slučaja, z razliko, da sta bila tu prizadeta dva pristaša SDS. Kakor veliko enakih slučaje, smo zamolčali tudi ta dva, prvič, ker sploh neradi objavljamo take stvari, preden sodišče ne izreče zadnje besede, drugič, ker se nam smilijo prizadeti, še bolj pa njihove družine, tretjič pa, če gre za politične nasprotnike, enostavni premislek, da prestopek in zločin ne izbirata strank in da se v takem slučaju, če se že iz javnih ozirov mora objaviti, od politične pripadnosti obtoženca ali obsojenca abstrahira. Ker pa je demokratsko časopisje s tako škodljivo naslado izbralo slučaj C., nas ne veže vsaj za tokrat noben ozir, da ne bi javnosti izdali slučaj Tominec. Ta vneti pristaš SDS je poneveril v banki »Slavije« proti vsoto, celo nad 22.000 Din in je bila vlozena proti njemu ovrada. Tominec je zbolel in odšel na operacijo v bolnico. Ni bil še povsem zdrav, ko se je ustavil pred bolnico dne 11. septembra avtomobil volilne pisarne SDS in odpeljal Tomina na lice na volišče. Ko je Tominec izpuštil kroglico, — jasno da ne v škrojnico SLS, — ga je pričakoval zunaj detektiv in mu napovedal aretacijo. O Tominečevem slučaju bo najbrže govorila še porota.

Še drastičnejši je drug slučaj, ker gre tu direktno za kandidata SDS na kandidatni listi za občinske volitve. Ko je bil aretiran tat Šparovec, so dobili pri njem večjo množino barv in Sparovec je priznal, da je prodajal ukradeno barvo znanemu slikarskemu mojstru v Trnovem. Ta mu je še dejal, dobro vedo, da je barva ukradena: »Naj se le pazi... (scilicet, da ga ne zasačijo).« In ta mož, ki je s tako ravnodušnostjo dal Sparovcu potuho, ta mož kandidira danes na 27. mestu kandidatne liste dr. Puca za občinske volitve v Ljubljani. Izvoljen sicer itak ne bo, radevno javnost pa bo mogoče zanimalo, da je to znani esdeesar Rožič Stefan, slikar in pleskar v Mali čolnarski ulici.

»Jutro« in »Narod« naj se spomnita zdaj svetopisemskega reka o brunu in pezdiju. Rožič je bil tudi aretiran, zaslišan in dan kasneje proti objubi izpuščen. Kakor Sparovec, pride tudi on še pred sodišče. Mi smo »Jutro« in »Narod« takoj, ko je slučaj P. C. pograbilo, posvarili, pa ni nič izdalo. Še enkrat sta stvar pregleda. Zato jim zdaj poklanjamo to revanso in prosimo prizadeta gospoda, da naj svoje jeze ne obračuna na nas, ampak na omenjeni glasili svoje stranke.

Zadnje vesti.

Tunney zmagal.

v Newyork, 23. sept. (Izv.) Z ogromnim zanimanjem pričakovani revanšni boj med Tunneyem in Dempseyem za svetovno prvenstvo v boks je končal s Tunneyevo zmago. Gledalcev je bilo 160.000, dočim je skrbelo za red 3000 policistov.

Rakovski vendar gre?

Berlin, 23. sept. Listi vedo poročati iz Kovna, da se je sovjetska vlada končno odločila Rakovskija odpoklicati iz Pariza. In to radi tega, ker hoče na vsak način stati s Francijo na dobrih nogah.

Velika letalska nesreča v Nemčiji.

v Berlin, 23. sept. (Izv.) Na progi Berlin-Monakovo se je danes depoldne ponesrečilo letalo D 585 v bližini mesta Schleiz. Pilot in štirje potniki so mrtvi, monter pa je težko ranjen. Med mrtvimi je tudi nemški poslanik v Washingtonu baron Maltzahn. Nemška Luft-hansa izjavlja, da ji je vzrok nesreče nepojmljiv. Vreme je bilo dobro. Pilot sam je bil v službi že od leta 1912 in je bil eden izmed najboljših nemških letalcev. Vsega skupaj je preletel 250.000 km brez nesreče. Stroj je šele meseca maja 1927 prišel iz tovarne. Po pripovedovanju očividcev se je desno krilo odkrnilo, vsled česar je letalo takoj strmoglavilo na zemljo.

Dva francoska letalca ponesrečila.

v Praga, 23. sept. (Izv.) Včeraj popoldne sta na vojaškem vežbališču v Hebu trčili v zraku letali nadporočnika Strake in četovodje Lehkega. Obe letali sta padli na tla. Lehky je težko ranjen, Straka pa mrtve.

Najhitrejša pomoč.

v Berlin, 23. sept. (Izv.) Dne 9. sept. je letalo »Junker« odletelo v Teheran in nosilo s seboj 1500 kg zdravil zoper kolero. Letalo je preletelo to pot v 35 urah. Potom letal se je omogočila hitra zveza in razdelitev zdravil za province, ki so ogrožene po kolero.

V Španiji se pripravlja nova revolucija.

v Pariz, 23. sept. (Izv.) Po vseh poročilih, ki prihajajo v zadnjem času iz Španije, je pričakovati, da bo v prihodnjih dneh izbruhnila revolucionarna zarota.

V tretji igri zmagal Capablanca.

v Newyork, 23. sept. (Izv.) Tretjo igro za svetovno mojstrstvo v šahu v Buenos Airesu je dobil Capablanca. Igra je bila enkrat prekinjena. Do prekinjenja je Aljehin stal dobro, potem pa je preveč kombiniral in se je moral končno udati. Dosedaj sta oba igralca dobila po eno igro. Zmagal bo oni, ki bo prvi dosegel šest točk.

DELNA MOBILIZACIJA NA GRŠKEM.

Solun, 23. sept. Prva grška armija je mobilizirana. Zatrjuje se, da je ta korak grške vlade namenjen le notranjepolitičnim razmeram in se ne tika mej, kot to zatrjuje Turčija. Ker se Pangalos pristajstvo množi, bodo sledile najbrže še nadaljnje mobilizacije.

NEMEC UDES PRELETI AMERIKO.

v Kodanj, 23. sept. (Izv.) Nemški letalec Udes, ki že dalj časa namerava poleteti v Ameriko na specialnem letalu Gross-Rohrbach, je včeraj prišel v Kodanj, kamor so stroj pripeljali že prej. V Kodanju smatrajo, da se bo Udes že te dni podal na pot.

REVIZIJA POGODBE Z AVSTRIJO.

Dunaj, 23. sept. (Izv.) Avstrijska vlada je sporočila po svojem diplomatskem zastopniku jugoslovanski vladi željo, da bi se obstoječa trgovska pogodba med obema državama v nekaterih točkah revidirala. Kakor smo zvedeli iz krogov zunanega ministrstva, ga je belgrajski poslanik obvestil, da je belgrajska vlada v principu na to pristala, da se revidirajo nekatere točke, katerih spremembe so podlaga jugoslovanske gospodarske korporacije.

LEGIJONARJI PRI CLEMENCEAU-JU.

v Pariz, 23. septembra. (Izv.) Številna delegacija ameriških legionarjev je danes pose-tila Clemenceaua. Razgovor med voditeljem generalom Pershinom in njim je bil zelo nepriljen. Clemenceau je vprašal generala Pershina: »Kaj pa delate pravzaprav tukaj v Parizu?« General je odgovoril s tem, da je prečital sklep ameriških legionarjev, v katerem mu organizacija legionarjev v najlepših besedah izreka občudovanje. Clemenceau se je za to zahvalil in obžaloval, da radi visoke starosti ne bo zopet potoval v Ameriko, ki jo ima še v najboljšem spominu. Nato mu je odgovoril general Pershin: »Gotovo boste prišli še enkrat z letalom.«

DRUZI SE ZOPET UPIRAJO FRANCOZOM.

v London, 23. sept. (Izv.) Po poročilih iz Jeruzalema je baje sultan Atraz zopet zanetil vstajo Druzov proti Francozom. Pri Damasku

so v ozemlju Hermon francoske patrola zopet ugotovile oborožene tolpe.

V DOBI POROTNIH PROCESOV.

Praga, 23. sept. List »Narodni Politika« doznava, da se proces proti ciganskim ljudem v Moldave začne šele prihodnje leto. Obtoženih je 46 ciganov, katere bo zagovarjalo 37 advokatov. Za porotnike je pripravljenih 4000 vprašanih, obtožnica sama za obsega 29 strani.

Kakor znano, so cigani v češkoslovaški velika nadloga. Vlada je po izvolitvi predsednika Masaryka proglasila med delovnim programom tudi zakon proti ciganom, kar je vzbudilo v inozemstvu ne baš prijazne komentarje.

NOVA PALAČA DRUŠTVA NARODOV.

v Zeneva, 23. sept. (Izv.) Četrta komisija se je danes v nejavni seji bavila v vprašanju nove zgradbe palače Društva narodov. Do sedaj v to svrhu določeni znesek 13 milijonov frankov se je zvišal na 19,5 milijonov zlatih frankov, ker so bili arhitekti soglasni v tem, da bo stala zgradba najmanj 20 milijonov zlatih frankov. Nagrajeni načrti zgradbe se bodo predložili posebni komisiji v natanč-

no proučitev. Kakor se govori, sta najboljša načrta napravila madjarski arhitekt Vago, ki živi v Italiji, in švicarska arhitektinja Le Corbussier, ki živi v Parizu.

TUDI DELAVCI MED OPOZICIJO.

v Moskva, 23. sept. (Izv.) Kontrolna komisija je zopet izključila nekatere voditelje opozicije, med drugimi tudi internacionalno znanega profesorja Pergamenta. Izključeni so bili pa tudi navadni delavci radi desorganizatoričnega delovanja, n. pr. v največji moskovski manufakturi in v poštini upravi. To dokazuje, da se opozicija ne sestavlja samo iz revolucionarnih intelektualcev, temveč da se je delovanje razširilo tudi že med navadnim delavstvom.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

ž Reka, 23. sept. (Izv.) V tukajšnji tovarni za parkete je nastal požar, katerega so gasilci z največjo težavo omejili. Škoda je ogromna.

ž Rim, 23. sept. (Izv.) Mussolini je izdal naredbo, da se mora strogo izvajati njegova zapoved, da se ulice, trgi in javni zavodi ne smejo imenovati z njegovim imenom ne imenom njegovih sorodnikov.

Zanimivosti

NEVERJETNO, TODA RESNIČNO.

Skoraj neverjetno se glasi, a vendar je res, da je James Hocking na svoj 69. rojstni dan prehodil 69 milj, toraj za vsako leto starosti eno miljo. Za to je porabil natančno štiriinajst ur. (69 milj je 111 km in je torej prehodil na uro osem kilometrov.) Za starost 69 let pač veliko.

Pravijo, da je tudi veččaku težko razločiti vino od vina, ako ima pokušalec zavezane oči. Neki pariški kletar pa je na veliko začudenje vinskih strokovnjakov natančno določil kakovost in izvor osmih vrst vina, dasi je imel ves čas zavezane oči. To se bo marsikomu čudno zdelo, toda poskusi naj ter si zaveže oči.

Slavni šahist Pillsbury je imel čudovit spomin. Ob enem in istem času je igral 12 partij šaha, šest partij igre dama in eno partijo whista, to je na karte. A vse to z zvezanimi očmi. Vsako potezo so mu seveda naznanili in Pillsbury si je vse tako natanko zapomnil, da je lahko igral.

Mnogokrat čitamo o dolgotrajni življenja tega ali onega človeka. Toda popolnoma avtentično je poročilo, da sta zakonska Janos in Sarah Roven iz kraja Botton na Madjarskem živela od 172, a ona 164 let. Poročena pa sta bila 142 let.

NEKAJ ZA GODBENIKE.

V soboto 24. septembra bo v londonski Crystal Palace tekmovalo nič manj kot 140 godb na pihala za prvenstvo, ki je združeno z vsakoletnim darom 1000 gvinej, to je po današnjem razmerju 288.750 dinarjev. Razen v vojni letih, se te tekme že vrše od leta 1900. K tekmi pa so pripuščene samo zasebne godbe ter so vse, katere se pečajo s tem profesionalno, od tekme izključene.

Večinoma so vse te godbe na pihala postavljene od delavcev, po večini rudarjev iz Lancashire, Yorkshire in Northumberlanda. Angleško delavstvo je tako navdušeno za godbo na pihala, da je danes po vsej Angliji več kot tisoč prvovrstnih godb, da ne omenjamo drugih manj važnih, katerih je brez števila. K tekmi pa se je prijavilo izmed vseh teh le gorajšnje število, med katerimi so zares prav izvrstne, tako da pravi veliki glasbenik Sir Edward Elgar, da je treba iti severno Londona, kdor hoče slišati v resnici dobro godbo. Bobni in cimbalji so za časa tekme izključeni, pripuščeni pa so saksofoni vseh vrst od malega, ki ni večji od navadne piščali, in do bas-saksofona, kateri je tako velik kot igralas sam.

Mnoge godbe imajo dragocena godala, vredna tudi do 200 funtov (55.000 Din). Da imajo tako vrednost, je pripisovati temu, ker je mnogo godal, ki so naravnost umetniško gravirana. Delo graverja je silno težavno in majhna praska na nepravem mestu bi pokvarila cel dragocen instrument. Posamezne godbe se za tekmo resno pripravljajo in poročilo pravi, da si je nekoč neki godbenik, ki je pripadal godbi, ki ni odnesla prvenstva, od žalosti vzel življenje. Zadnje dneve pred nastopom gredo delavci k vajam naravnost od dela, nepreoblečeni in brez obeda.

Cele družine rudarjev so vneti godbeniki, v eni godbi je oče in štiri sinovi. Ako pa je v neki družini možiki, ki ima talent, oče pa ni godbenik, mu daje kapelnik godbe pouk v upanju, da bo pozneje dober član godbe. A ne samo delavci so navdušeni za godbo na pihala, ampak tudi podjetja, pri katerih so uslužbeni in katera tudi znatne vsote prispevajo. Vse boljše godbe imajo kapelnike, ki so plačani in se ne bavijo z ničemer drugim kot edino z godbo.

Najstarejša britanska godba na pihala je »Besses o' the Barn«, ki je bila ustanovljena l. 1818. seveda takrat še brez godal iz medenine. Mnogo let je bila sploh najboljša godba na Angleškem ter je tudi vsako tekmo dobila. Zadnja leta pa je bila ona iz Irvell Springs prva. Imela je sicer prav skromen začetek,

tako da so se godci vadili v spalnici enega izmed članov.

Ena najboljših godb je ona iz St. Hilda, revirja v South Shieldsu, ki je petkrat odnesla prvenstvo. Toda letos ne sme tekmo-vati, kajti v tem revirju so delo popolnoma ustavili in rudarji so šli med brezposelne, godba pa je ostala kompaktna ter sedaj igra po širni Angliji ter si s tem služi dober kruh. Ker je postala profesionalna, ni upravičena do tekmo-vanja.

Tudi v Sloveniji najdemo, da se zasebne godbe nahajajo po večini v delavskih okrajih, tako na Jesenicah kar tri, v Trbovljah, Zagorju itd, in nič bi ne bilo napačnega, ako bi se tudi pri nas našel kdo, ki bi ustanovil primeren znesek ter da bi se od časa do časa vršile tekme, četudi ne v tako velikem obsegu kot pri bogatih Angležih.

+ Cvetke in jazz-band. Znano je, da so nekatere rastline občutljive nasproti godbi. Toda ta opazovanja so zahtevala dokaj časa. Drugače je z novo godbo. Jazz-band mora biti zelo zoprn vijolicam in nageljnóm. Obrnejo proč svoje cvetove takoj, ko slišijo godbo. V neki londonski kavarni so večkrat prestavljali lonce in cvetke so vedno trdovratno obračale stran svoje kelihe.

+ Davek na ostrizene glave. Občina Schoenau na Bavarskem je vpeljala davek na »bubi-frizure«. Davka proste so samo deklice do šestnajstega leta. Od tu dalje do tridesetega leta je letni davek na ostrizene 20 zlatih mark, nad 30 let starosti pa 30 mark. Katera pa se premisli ter si pusti lase zopet rasti, pa dobi polovico vplačanega davka povrnjenega.

+ Mestni ropot. Prof. Donald Lards, ki je zgradil aparat za »beleženje zračnih valov« (akustični števec), je izračunal, da stane London njegov ropot letno 5 mil. dolarjev. Mesto je primorano nadomestiti asfaltni tlak z dragim in malotrajnim impregniranim hrastom, ker bi bil sicer velikanski promet neznosen. Zraven pridejo še številne bolnice za živčno obolele ljudi. Te ustanove stanajo tudi milijone dolarjev, ker ropot jemlje zdravje neštevilnim meščanom. Primerjalni podatki, katere je zbral akustični števec, so ugotovili, da je najbolj neznosen cestni ropot v Chicagu, najbolj šumnem mestu na svetu.

+ Sesalci prahu. Električni sesalci prahu: »Luks« in drugi sistemi se pri nas rabijo kvečjemu za pospravljanje stanovanj, preprog ali postelj. V Newyorku pa rabijo slične stroje za snajenje ulic. Pospravlajo nesnago in prah bolj temeljito in hitro kakor dosedanjí stroji z lopatami in krtačami. Sesalec prahu je tudi cenejši. Pospravlja dnevno do 75.000 kv. m, medtem ko niso premogli prejšnji stroji več kakor 8500 kv. m.

+ Junaška mati. Blizu Upsale na Švedskem je pilil gad petletnega otroka. Deček je očitno umiral. Zdravila so odpovedala. Zdravniki so mislili na prelivanje krvi. Mati je takoj na to pristala. Operacija je rešila otroka.

+ 115 letni mož umrl. V Belfastu na Irskem je umrl te dni mož, ki je ob stoti godovnici bil še tak junak, da je mogel črez stol skočiti. Krepko zdravje in dolgo življenje si je ohranil, kakor je zatrjeval, s tem, ker je užival vedno le osveno moko, krompir in mleko. Pušil je pa močno tudi tobak. Če bi ne bil tobakar, bi si morda podaljšal življenje še za deset let.

+ Majhno dete. V Londonu se je pred nekaj časom rodilo dete, ki je tehtalo 1 funt in šest unč.

+ Vsak Anglež pouzije na leto po 110 jajc, a več kot polovico jih morajo uvoziti.

+ Zlato žico so tako tanko potegnili, da je je 3500 jrdov (3185 metrov) tehtalo samo eno unčo. Človeški las je v primeri s tem debel kot hlood.

+ Egipčovski kralj Fuad, ki je pred kratkim potoval po Evropi, je imel v svojem spremstvu razne domače uslužbence. Med dru-

Sad slavi drevo
In prizneno odlično delovanje je
vzrok, da so

Pyramidon
Originalne tablete
»Mellin's Food«

postale znane in priljubljene. Zato
naj zahteva, kdor se hoče čuvati
raznih iznenadenj, izrečno prave
Pyramidon tablete v origi-
nalnem zavoju z rdečo eli-
keto in zaščitno znamko
M. L. B. I.

gimi je bil v spremstvu krojač, ki je imel samo to nalogo, da je kralju likal obleko. Bili so tudi trije lakaji in brivci, ki ne brije nikogar drugega kot samo kralja in — sebe. Kot neobičajna v kraljevih spremstvih sta bila tudi pokuševalec jedi in pa kemik, ki je analiziral živila.

+ V mestu Charlotte v državi North Carolina ima neki hotel dvajset posebnih postelj za nadnormalno velike goste zato, da bodo pritožbe glede spanja v sključenem stanju prenehale.

+ Rudarji mnogo lažje prenašajo vročino v rudnikih, ako pitni vodi pridevajo soli. Odvečno potenje v jami povzroča, da s potom izločuje tudi sol in s tem, da pije rudar slano vodo, prepreči prerano izgubo energije.

+ Slike iz metuljev. Mlad angleški umetnik Spay Atkinson, je pred kratkim v Londonu razstavil svoja dela, ki so predmet velikega občudovanja ter dosegajo zelo visoke cene. Atkinson je gluh ter na eno nogo hrom. Ustvarja zgodovinske slike, toda ne s čopičem in barvami, pač pa iz peroti najrazličnejših metuljev, katere na vse mogoče načine urezuje ter uporablja mesto barv. Za sliko Katarina Aragonska je porabil dvatisoč peroti.

+ Kako je mogoče dolgo živeti. Neki šaljivec je nekoč rekel, da je starost bolezen, katero je v teku let nemogoče ozdraviti. Doktor Darlington pa pravi, da starost ni potreba, da bi bila bolezen. Treba se je držati navodil: Pogosto zmirati si zobe, umivati si roke po vsakem delu, zgodaj hoditi k počitku, pri obedu piti dva kozarca vode, nobenega vina in končno, vsako delo vršiti z veseljem. Delo, katero človek vrši z nevoljo, škoduje zdravju.

Knjige in revije

BELORUSKI LIST O »MLADIKI«.

Letočnja »Mladika« je v 4., 5., 6. in 7. številki prinesla informativen članek o Belorusih izpod peresa I. B. Sedvija. Kako topel in hvaležen odmev je vzbudil članek v beloruski kulturni javnosti, nam priča v Vilni izhajajoča »Bielaruskaja krynica«, ki je dne 10. junija t. l. o omenjenem članku poročala med drugim: Imenu Čeha Černyja, ki že 24 let brani naš narodni preporod, se je pridružil sedaj ime Slovenca Sedvija, ki z veliko energijo entuzijastičnega duha nastopa v obrambo Belorusije v jugoslovanskem tisku. Veliki slovenski mesečnik »Mladika«, števil. 4. letnik VIII., 1927, je prinesel začetek daljšega članka I. Sedvija pod naslovom »Belorusi«. V uvodu piše urednik: »Prav velika škoda za slovanske narode, zlasti za najmanjše, je ta, da se ti med seboj skoro nič ne poznajo. ... V teh besedah se skriva velika misel: če bi odvisni narodi bili organizirani in bi dobro poznali eden drugega, bi njihova usoda ne bila tako prekleta, kot je. Domovina Sedvija je ravno tako še razkosana tri dele: ena petina zemlje trpi pod pestjo fašistovske Italije, kjer diktator duce B. Mussolini ne dovoljuje Slovencem niti osnovnih šol. Usoda naših nesrečnih slovenskih bratov je podobna naši. En del rodne zemlje Sedvija spada pod sedanjo Avstrijo. Pogoji narodnega življenja so nekoliko boljši kakor v Italiji. Ostane (tri petine) Slovencev, združen s Srbi in Hrvatmi, sestavlja današnja Jugoslavija. V mejah Jugoslavije so Slovenci neodvisni itd.

Ob sklepu članka se poročuje z gorko hvaležnostjo spominja še enkrat Čeha Adolfa Černyja in Slovenca Sedvija, ter pravi: »Knjiga zgodovine našega preporoda bo vpisala med imena sinov Belorusije, ki so položili delo življenja na oltar svoje domovine, z zlatimi črkami ti dve imeni zahodnih in južnih Slovanov.

Zanimivo je, da pišejo Belorusi z latinico in imajo fonetičen pravopis.

Odziv, ki ga je »Mladika« dobila v beloruskih kulturnih delavcih, pa ji je lahko v zadoščenje in je zaenot najzanesljivejše priporočilo zanjo.

Dr. — k.

Sport

S. K. Jadran. Za nedeljo prvenstvena tekma s Primorjem. Ob 14 morajo biti na igrišču »Primorje« sledeči igralci: Vidmar, Zor, Bončina, Roguč, Brear, Znidarič, Jamnik, Logar I., Rape, Sommer, Januš, Span, Reditelj: Logar II., Kos, Bezlaž, Zajdel. Dopoldne ob pol 10 prvenstvena tekma rezerv. Na istem igrišču morajo biti: Logar II., Steiner, Strickberger, Hudales, Sever, Kos, Kocjan, Jerina, Banovec, Gaertner, Koman in Kern. Reditelj: Znidarič, Logar I., Zajdel. — Dostop v garderobo imajo le imenovani igralci in odborniki, ostalim vstop prepovedan. — Načelnik.

Poizvedovanja

Našla se je zlata broška. Dobi se Tavčar, Aleksandrova 10, p.

Gospodarstvo

A. V. P.

Vinska trgatve 1927.

Ponekod so vinogradniki že začeli s splošno trgatvijo, akoprem grozdje ni popolnoma dozorelo. Mošt vsebuje v najugodnejših slučajih le 14 do 17% sladkorja, kar ne da kvalitetnih vin. Trtno listje je še brez izjeme zdravo, zeleno in ravno zadnje dni producira dragocene snovi, katerih vrednost gre, upoštevajoč območje mariborske oblasti, v milijone. Ako hočemo doseči kvalitetna vina, na kar smo celo leto z ozirom na ugoden potek vremena z gotovostjo računali, je potrebno, da počkamo s splošno trgatvijo vsaj do 10. oktobra, pri trgatvi pa pazljivo ločimo gnilo od zdravega grozdja, ako že nismo poprej podbirali. Le v tem slučaju smemo upati na boljšo ceno in lahko prodajo letošnjega vinskega pridelka. V nasprotnem slučaju pa bo nas tlačila tuja cena vina in mi svojega pridelka spet ne bomo mogli spraviti v denar, kakor si radi težkega gospodarskega položaja v splošnem želimo.

Upoštevajoč vse te okolnosti, je veliki župan mariborske oblasti naslovil na okrajne poglavarje brzojavko sledeče vsebine:

»Pozivamo županstva vinorodnih občin, da vplivajo na vinogradnike, da nikakor ne vrše vinske trgatve pred 10. oktobrom. Dokler je trtno listje zdravo, zeleno, producira dragocene snovi, ki zvišajo vrednost vinskega mošta.«

Odpravnistvo velikega župana mariborske oblasti.

Trgovski stiki z Ameriko. Ameriška tvrdka Bush Terminal Sales Building, 130 West 42nd jarkem in na Balkanu. Ta posel vrši imenovana USA. daje vsem našim trgovcem na zahtevo informacije o možnostih plasiranja naših produktov na trgih Severne Amerike. Tvrdka nudi trgovcem, ki bi prišli v Ameriko po trgovskih poslih, tudi svoje prostore na razpolago, kjer dobijo interese informacije i. d. kar jim bo pri navezanju poslovnih stikov brez dvoma znatno pomagalo.

Odkazanje agentur za nakup in prodajo blaga v inozemstvu. Centralna zveza trgovskih zastopnikov in komisijonarjev za Avstrijo na Dunaju, ki ima tudi posredovalnico za agenture, odkazuje na željo trgovske zastopnike inozemskim tovarniškim in eksportnim tvrdkam, koje bi hotele biti zastopane na Dunaju, oz. v Avstriji ter v sosednjih državah, in to: v Češkoslovaški, na Poljskem, Mad. delat reklamo »Berkel« avtomatskim brzotehnicam, posredovalnica brezplačno. Pri odkazanju zastopnika bodiši za nakup ali za prodajo blaga gleda na to, da je dotičnik strokovnjak ter da je zmožen jezika. Naslov posredovalnice je: Zentralverband der Handelsvertreter und Kommissionäre Oesterreichs, Agenturen-Vermittlungs-Sektion, Wien I, Werdertorgasse 14.

Borza

23. septembra 1927.

DENAR.

Amsterdam je zaključen neizpremenjeno po 22.81. Berlin je nujen po 13.54, mednarodno je

zelo čvrst. Dunaj je bil zaključen po 8.00625 in 8.0075, London po 276.45. Newyork je bil nujen po 56.725. Pariz zaključen 223.50, Praga po 168.45. Trst je zaključen po neizpremenjenem kurzu 309.375. Budimpešta je bila zaključena po 9.94.

Mednarodno so se samo uvrstile devize: Berlin, London, Pariz in Trst.

Promet je bil danes manjši kakor včeraj. Privatne ponudbe so v vseh devizah zadostile povpraševanje razen Curiha, ki ga je dala Narodna banka. Promet je bil večji v devizah: Curih, Dunaj in London.

Ljubljana. Devize: Amsterdam 22.78—22.84 (22.84), Berlin 13.54 bl., Budimpešta 9.925—9.955 (9.94), Curih 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 7.9022—8.0222 (8.00625, 8.0075), London 276.05—276.85 (276.45), Newyork 56.725 bl., Pariz 222.50—224.50 (223.50), Praga 168.05—168.85 (168.45), Trst 308.375—310.375 (309.375).

Zagreb. Berlin 13.525—13.555, Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.90—8.02, London 276.05—276.85, Newyork 56.624—56.824, Pariz 222—224, Praga 168.01—168.01, Trst 308.75—310.75.

Belgrad. Amsterdam 22.79—22.85, Berlin 13.525—13.555, Curih 10.94—10.97, za okt. 10.955—10.98, Dunaj 7.99—8.02, London 276.05—276.85, Newyork 56.61—56.81, Pariz 222.20—224.20, Praga 168—168.80, Trst 308.75—310.75, Solun 72.25—75.50.

Curih. Belgrad 9.13, Amsterdam 207.90, Berlin 123.60, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.22, Dunaj 73.08, London 25.2375, Newyork 518.625, Pariz 20.35, Praga 15.37, Trst 28.275, Solija 3.75, Varšava 58, Amsterdam 207.90.

Trst. Belgrad 32.32—32.56, London 89.32—89.35, Newyork 18.34—18.36, Pariz 71.90—72.10.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.48375, Kodanj 189.85, London 34.50, Milan 38.655, Newyork 709.10, Pariz 27.82, Varšava 79.20. — Valute: dolarji 706.90, lira 38.61, dinar 12.45, češkoslovaška krona 21.00875.

Praga. Devize: Lira 183.75, Belgrad 59.45, Pariz 132.375, London 164.175, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176.125, Berlin 7.40, London 276.25.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Vojna škoda danes v Ljubljani zaključena 884. Strojne dalje nudene po 70, Kranj. ind. v skladu z Dunajem iskana po 410.

V Zagrebu in Belgradu drž. papirji neenotni. Dunaj beleži padec Kranj. ind. od 53 na 51.

Ljubljana. Vojna odškodnina zaklj. 384, Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 140 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Strojne 70 bl., Vevče 135 den., Kranj. ind. 410 den., Ruše 260—270, Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84—84.50, agrari 53—54.50, vojna odškodnina 384.5, kasa 335, okt. 386—388, nov. 389—390, Hrv. esk. 91, Hipobanka 55—56, Jugobanka 91, Praštediona 850—860, Ljub. kreditna 140, Sečerača 480—490, Drava 570, Slavonija 13—15, Trbovlje 480—490, Vevče 140—145.

Belgrad. Izvozna banka 1090, Brodarsko društvo 950, vojna odškodnina 384—387, dec. 398—396, 7% inv. posojilo 84.

Dunaj. Podom-savska-jadran. 82.85, Zivno 108, Hrv. esk. 10.90, Hipo 6.80, Alpine 48.30, Grelnitz 6.25, Leykam 11.60, Trbovlje 60.45, Kranjska industr. 51, Slavonija 1.55.

Trst. Adria 182, Assicurazioni Generali 4.790, Cosulich 205, Tripovich 268, Split cement 205, Oceania 105, Zivno 250, Krka 88.

BLAGO:

Ljubljana. Les: buk. drva suha, zdr. 1 m dolga z 10% okroglice brez klad f. v. meja 50 vag. po 22.50; suhe letve, smreka-jelka, 28—48, 4 m ostror. paral. vez f. v. n. p. 1 vag. po 480; letvice smreka-jelka 12×24, f. v. n. p. 4 m dolga po 600, 2 in 3 m dolge po 580, 1 vag. Zaklj. 52 vag. Tend. neizpr. — Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., ml. tar. plač. 30 dni dobava prampti): pšenica bč. 78-79 kg, 2% 340.50—342.50, bč. 78-79 kg, 2% za okt. 350—352.50, sr. 78.79 kg, 2% 337—339, slav. 78-79 kg, 2% 334—338, koruza bč. 240—245, nav. vozn. 245—350; moka pš. 0 fko Ljubljana pri odjemu cel. vag., plač. po prejemu 490; zaklj.—; tend. mirna.

Novi Sad. Pšenica: bč. 78-79 kg, 2% 295—297, ban. 78-79 kg, 2% 290—295, sr. 78-79 kg, 2% 292.5—295, slav. 78 kg, 2% 290—295; rž bč. 72 kg, 2% 280—285, oves: bč. 200—202.50, sr. 207.5—210; ječmen: bč. 65-66 kg 255—260, bč. 68-69 kg 270—275, sr. 65-66 kg 255—260; koruza: bč. 200—202.5, za dec. 185—187.5, marec-april 210—212.5, ban. 197.5—200, sr. 200—202.50, za dec. jan. 185—190; fižol bč. beli 2% prebran 310—325; moka: 0 g bč. 425—437.5, št. 2 bč. 407.5—415, št. 3 bč. 380—390, št. 6 bč. 327—337.5, št. 7 bč. 270—280, št. 8 bč. 205—210; otrobi: bč. v juta vrečah 175—177.5, sr. 175.177.5, slav. 175.177.5. — Tendence: neizpr. — Promet: 15 vag. pšenice, 1 ovas, 1 koruze, 30 moke, skupaj 57 vagonov.

Dunaj. Razpoloženje je ostalo neizpremenjeno. Uradno stanje (vključno blagovno prometni davki v šil. brez carine): pšenica Wiener Boden 39—40; marchfeldska rž 38.50—39, Wiener Boden 38—38.50, Pester Boden 38.25—38.75; ječmen tuz. izbran 40—43, I. 38—40, srednji 35—38, koruza rom. 28—28.50, činkvanti 33—34, oves tuz. 20.50—29.30, ogr. 29.50—29.30, češki 29—29.50.

Budimpešta. Začetek se je vršil pri čvrsti tendenci. Trg za koruzo je bil neenoten. Kasa trg je izkazoval drug razvoj kakor pa terminski trg. Oves je tendiral oslabele, medtem ko se je mogel trg rži dobro držati. Promet je bil posebno na trgu s pšenico otežkočen pri slabem razpoloženju. Uradne notacije so bile: madj. pšenica okt. 30.43, 30.34, zaklj. 30.38—30.40, maj 33.42, 33.30, zaklj. 33.34—33.36; madj. rž okt. 28.84, 28.50, zaklj. 28.52—28.54, marec 30.14, 30.02, zaklj. 30—30.02; koruza maj 25.18, 25.10, zaklj. 25.10—25.12, julijski kurzi niso notirani.

Chicago. (Začetni kurzi; v oklepajih včerajšnji zaključni kurzi.) Pšenica sept. — (125.75), dec. 129.75 (129.625), marec 132.625 (132.875); koruza sept. 96.50 (97), dec. 97.625 (98), marec 100.125 (100.50); rž sept. — (—), dec. 96.75 (96.50); oves sept. — (—), dec. 48.25 (48.125).

Trst. 28. sept. Sldkor kristalni, fina zrna, za 100 kg v lirah, nov.—marec konč. kurza 140, 140, likvid. kurz 36, april-avg. konč. k. 245, 245. likv. k. 139. Kava, 100 kg v lirah (prve štiri štev.: končni kurzi, peta številka: likvid. kurz) sept. —, —, 510, dec. 475, 477, 490, 488 in 482, marec 469, 465, 478, 478 in 478, maj 468, 465, 480, 478 in 474, julij 483, 465, 473, 475 in 469.

Ljubljansko gledališče

Sobota, 24. septembra. Engel: VEČNI MLADENIČ, veseloigra.

Nedelja, 25. septembra, Granichstedten: ORLOV, opereta.

Engel: »Večni mladenič«. To veseloigro v treh dejanjih vprižori danes v soboto, dne 24. septembra ob 20 ljubljanski dramski ansambel v režiji režiserja g. Skrbniška v opernem gledališču. Glavno vlogo igra naš, v resnici večni mladenič starosta slovenskih igralcev, g. Anton Cerar-Danilo. Poleg njega nastopijo tudi še dame Marija Vera, Medve-

dova, Vera Balatkova, Vida, Mira Danilova ter mlajša Lebnova in Libuška Rogozova ter gg. Gregorin, Jerman, Drenovec, Povhe, Sancin, Košič in Smerkolj.

Opereta »Orlov« se vprižori v ljubljanski operi v nedeljo dne 25. t. m. ob 20. Glavno vlogo Nadje Nadjakovske poje ga. Poličeva. Poleg nje nastopita še Vera Balatkova in Strnišova ter gg. Drenovec, Peček, Povhe, Janko, Subelj, Sancin, Košič, Jelničar, Marolt, Simončič, Golovin in Habič. Pri predstavi sodeluje tudi baletski zbor.

Poslano

Odgovor na Poslano. Na izjavo g. Bedrača v Vašem listu odgovarjam sledeče:

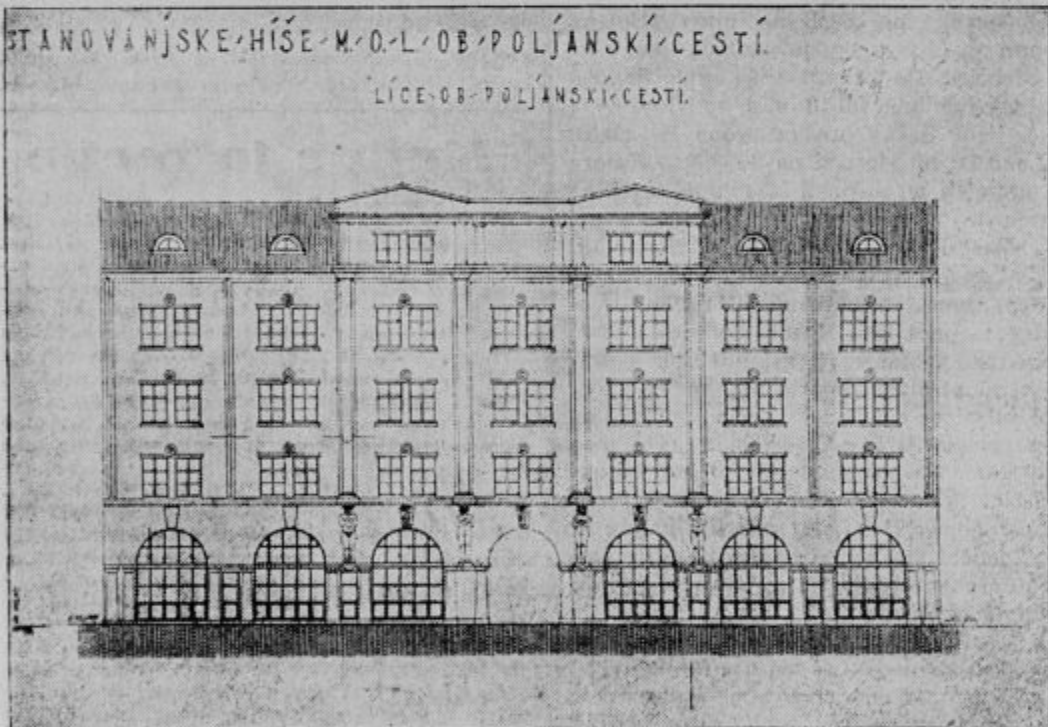
Nisem pričakoval, da bo zastopnik Florenza delal reklamo »Berkel« avtomatskim brzotehnicam. Star je rek: »Kdor izgubi, ima prav, da se jezi.« Gospod Bedrač je že preko svojega advokata poskušal, da od mene dobi neko izjavo, kar sem odločno odbil. Veselim se, da se je zatekel k sodnji. Moja skrb pa bo, da na razpravo pokličem kupce Florenzovih brzotehnic, da tem slišijo moje trditve in dokaze. Samo v Ljubljani so kupili gg. trgovci ravno 70 Berkelnovih brzotehnic. To je dokaz njihove inteligence in smisla za praktičnost in štednjo. Zato tudi jaz nisem kriv, da v Ljubljani ni več kakor 10 Florenzovih tehnic. S svojo inteligenco razlikujejo trgovci, kaj je rog in kaj je sveča. Berkel ne izdeluje več tehnic, katere tehtajo avtomatskim utežem na strani, ker se je izkazalo, da se take tehnice pokvarijo. S časom se izrabi utež in pologa, po kateri se utež premika in tehtnica postane netočna.

Rudolf Boić,

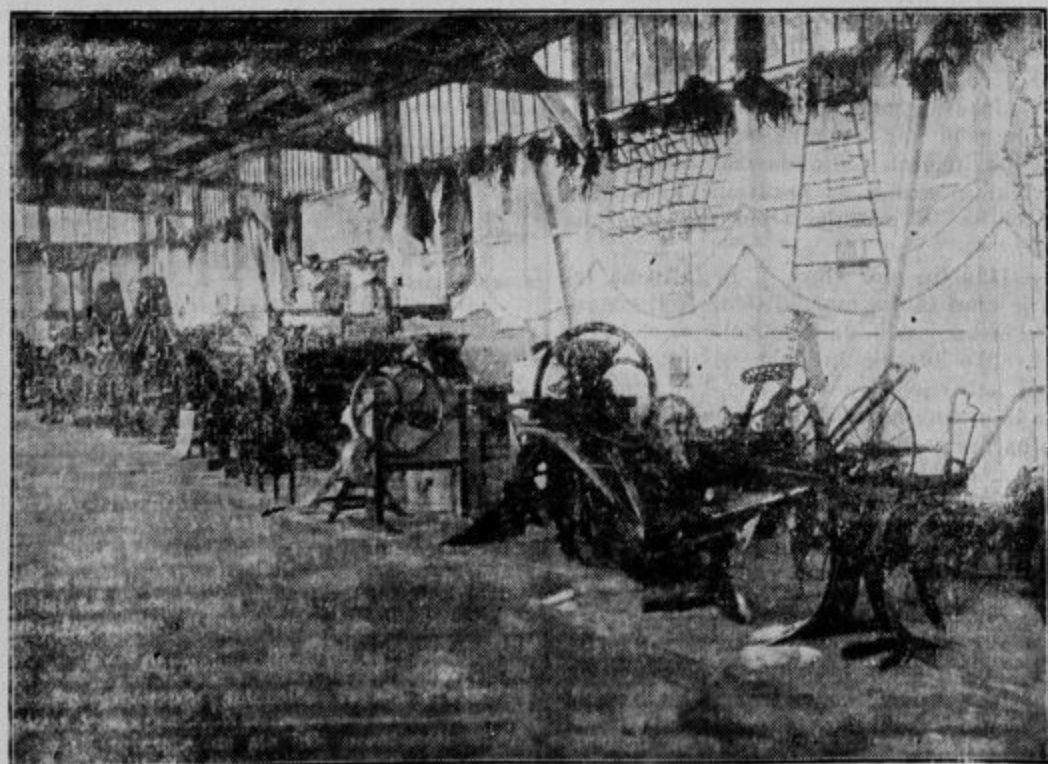
zastopnik Berkelnovih brzotehnic.

Spomenik vojnim žrtvam občine Polzela.

Stanovanjska hiša ljubljanske mestne občine ob Poljanski cesti.

Razstava kmetijskih strojev na ljubljanskem jesenskem velesejmu.

Jama župana Permeta pri Ponovi vasi blizu Grosuplja. (Velika dvorana.)

Spomenik vojnim žrtvam v Polzeli.

(Glej sliko na strani 6.)

V svrhu ohranitve spomina vojnim žrtvam občine Polzela, se je osvojalo že pred leti odbor z nalogo, da zbira prispevke za skromen spomenik. Po večletnem trudopolnem zbiranju se je načrt približal uresničenju in v nedeljo, dne 25. septembra, se vrši odkritje istega. Spomenik sam je umetniško delo g. Lojzeta Dolinarja in g. Alojzija Vodnika ter predstavlja ranjenega leva na približno tri in pol metra visokem podstavku. V podstavku so vrezana imena 77 vojnih žrtv na Polzeli. Vabimo na odkritje spomenika, ki se bo vršilo v nedeljo dopoldne, popoldne pa na predstavo: »Naša krič na Tonovem vrtu pod beneškim gradom v koroškem spomeniku, katerega del je še na dolgu.

Jama župana Permeta.

(Glej sliko na strani 6.)

V bližini Ponove vasi se nahaja griček Tabor s prijazno cerkvico sv. Nikolaja, kjer je trdnjava še iz turških časov. Odtam je 10 minut oddaljena podzemeljska jama župana Permeta. V nji se nahaja na tisoče krasnih kapnikov stalagmitov in stalaktitov. Ko človek ogleduje krasoto jame, popolnoma pozabi, da je pod zemljo. V nedeljo t. j. 25. septembra se vrši na Taboru velika veselica v senčnatem gozdu v obližju Ledence s pestrim sporedom kakor bogat srečolov, šaljiva pošta, strojišče, turška kavarna, janjec na ražnju itd.

Ob leti priliki si lahko vsak ogleda na novo urejeno podzemeljsko jama župana Permeta, razsvetljeno z Aurovo lučjo. Jama je lahko dostopna vsakomur, ker je napravljenih več hodnikov in stopnjic. Ogleda si pa lahko tudi Ledenco in Miklošev jama.

Za udeležence po železnici je železniška postaja Grosuplje.

Pri jutranjih ter opoldanskih vlakih vozovi na razpolago na postaji Grosuplje.

Pohitite vsi od daleč in blizu!

Naše dijaštvo

»Križ na gorici, 6. in 7. številka s prilogo, je izšel. Uprava ga bo tekom prihodnjega tedna razposlala vsem naročnikom. Kdor še ni poravnal celotne naročnine, dobi polozico. Tisti, ki so spremeni naslov, se naprosajo, da po dopisnici javijo upravi stan in novi naslov. Kdor ne bi do 4. oktobra prejel lista, naj reklamira in javi svoj naslov. Naslov uprave: Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Akademski dom.

Turistika

Zatvoritev planinskega doma Slovenjgradec, 22. septembra. Občinstvo se opozarja, da se Turistiški dom na gori Urški zatvori s 26. septembrom 1927.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da se zatvori v ponedeljek, 26. septembra Erjavčeva koča na Vršču. Otvorjene so še Aljažev dom v Vratih, obe Goljski koči, Malnerjeva koča pod Črno prstjo, koča v Kamniški Bistrici, koča na Veliki planini in Dom na Krvavcu. V Čojzovi koči na Kokrskem sedlu je na novo urejena zimska soba za turiste. Prosimo, da se zimska soba v Čojzovi koči po uporabi, preden se zapusti, osnaži in vrata dobro zapro, da ne bo neslo dež in sneg v sobo!

Naznanila

Kam v nedeljo! Prostovoljno gasilno društvo ima 25. septembra ob 8 popoldne v gostilni gosp. Ivana Ogrina — Laverca veliko trgatve z bogatim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen nabavi in popravili gasilnega orodja, Vas vljudo vabi k obilni udeležbi — odbor.

Celodnevni izlet priredi jutri, t. j. 25. septembra frančiškanska prosveta v Kamniško Bistrico. Vlak odhaja iz glavnega kolodvora ob tričetrti na 8 zjutraj. V Kamnik bomo dospeli ob 9. Okoli 1 popoldne bomo v Kamniški Bistrici. Za gorka jedila je preskrbljeno v koči. Ob 8 zvečer se bomo vrnili z vlakom domov. Vsi dobrodošli. Ne zamudite ugodne prilike ter se udeležite prijetnega jesenskega izleta v romantično Bistrico. Ob slabem vremenu izlet odpade. — Uljudo vabi odbor.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.
Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Enajsto poglavje.
V mestni hiši.

Kraljeva barka je v sijajnem spremstvu veličastno plavala po reki nizdol in skozi morje razsvetljenih čolnov. Godba je polnila ozračje; bregovi reke so se žareli v kresovih; nad oddaljenim mestom je plaval sijajen žar, ki je vzvareval od nešteti nevidnih kresov, ki so goreli po mestnih ulicah. Tupatam so kipeli v nebo vitki stolpi, posuti z iskričami lučicami, tako da so bili iz daljave videti kakor z lesketajočimi dragulji posute, pokonci stoječe sulice. In ko se je kraljeva barka veličastno pomikala naprej, jo je z bregov pozdravljalo neprestano bučanje in vzklikanje ljudstva in nepretrgano bliskanje in gromenje topov.

Tomažku, ki je skoraj zakopan sedel na svilnatih blazinah, so bili ti glasovi in ta prizor nepopisljivo ludo. Njegovima malima prijateljicama kraljičini Elizabeti in gospičini Jani pa se ni zdelo nič posebnega. Čez nekaj časa je kraljevo brodovje krenilo z reke v majhen pritok, plulo mimo hiš in pod mostovi, ki so bili sijajno razsvetljeni in kjer se je trlo radujočega se ljudstva, ter se je naposed ustavilo nekako sredi starega londonskega mesta. Tam je Tomažek stopil na suho in se podal s svojim spremstvom po kratki poti v mestno hišo.

Pred mestno hišo je Tomažka in njegovi dve mali spremljevalki slovesno sprejel mestni župan z mestnimi očeti, ki so vsi bili oblečeni v škrlatasta oblačila in nosili zlate verižice okrog vratu. Po sprejemu se je razvil slovesen spoved; na čelu so stopali glasniki, ki so nosili mestni meč in županovo žezlo

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

KUHARICA

vajena vsakega dela, išče službo v župnišče. Naslov v upravi: št. 7475.

PRODAJALKA

mešane stroke, želi prijemne službe. Nastop takoj. Naslov v upravi lista pod številko 7427.

ORGANIST

Andrej Jus, išče službe; p. Sv. Vid p. Planini, Štaj.

Mlad elektromonter,

z dobrimi spričevili, izvrstna moč pri vseh notranjih in zun. instalacijskih delih, išče stalnega nameščenja v ali izven Slovenije. Ponudbe pod: »Dobra moč« št. 7448.

Kovač

s koncesijo in orodjem, išče dela s 1. oktobrom. — Naslov na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Proste službe

Kmetško DEKLE

pošteno, ki ima veselje do otrok in gospodinjstva, sprejme takoj manjša družina v Ljubljani. Naslov v upravi št. 7394.

TAMBURIRARICO

spretno in vestno, za dobro plačo in stalno službo, sprejemem takoj. Matek in Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 18.

Sijajno bodočnost

nudimo uradniku ali uradnici, ki vložijo v dobro idočo podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več. Zadostuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo upravi lista pod »Resnost« 6472.

KONTORISTINJO

dobro izurjeno v stenografiji in strojepisju — zmerno sloven, srbohrv. in nem. jezika — sprejme veletrgovina v Ljubljani. — Ponudbe pod: »Veletrgovina 300« upravi »Slovenca«, 7419.

VAJENCA

pridnega in poštenega, z dobrim šolskim spričevalom, sprejme A. Vrbovec, krojač, Dravljje 60.

Kovaški učenec

se rprejme takoj, Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 7427.

Prodajalka

specerijske stroke, katera zna tudi šivati, se išče za trgovino v Mariboru. — Ponudbe pod šifro: »Zvesta 1927« na upravo lista v Mariboru.

KLETAR

pošten, trezen, zanesljiv, ki je popolnoma vešč v zganju in likerjih, se takoj sprejme. — Prednost imajo oni, ki se razumejo tudi na vina. — Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro: »Kletar« 7436.

Mesar-skega pomočnika

ki je dobro izurjen v sekanju — sprejme takoj Franc Levc, stojnica poleg Zmajskega mostu.

Čevljarške vajence

sprejme »VOIKA«, Ljubljana — Krekov trg 10.

Stanovanja

Veliko sobo

opremljeno, s posebnim vvhodom, oddam takoj za dva gospoda ali dve gospodični. Naslov pove uprava lista pod št. 7481.

Ena, event. dve, lepo opremljeni sobi

(na željo ena soba tudi prazna); v središču mesta, elektr. razsvetljava, se odda pod ugod. pogoji. Naslov v upravi: 7484.

Pouk

POZOR! KROJACI,

šivilje in čevljarji, ako Vam Vaši stroji nagajajo, obrnite se na specialno mehanično delavnico Justina GUSTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ul. 14, ker ima ista spec. oddelek za popravila strojev vseh vrst.

Vnajem

Gostilno

na prometnem kraju vzajem v najem. — Ponudbe pod šifro »Takoj št. 7485«.

Redka prilika.

Dobro idoča gostilna na promet. kraju, v središču Ljubljane, se takoj odda, kdor odkupi inventar. — Naslov v upravi št. 7487.

Prireditve

Vinska trgatve

priredi kegljaški klub »TRIGLAV« 24. septembra 1927 v gostilni PADOVAN, Bohoričeva ul. št. 9. Začetek ob 8 zvečer. Vstop prost.

Posestva

VEČJA KMETIJA

pri STICNI — se pod ugodnimi pogoji proda. Hiša z vsemi gospod. poslopji, krasnimi njivami in cirka 22 jhgov gozda. — Natančna pojasnila da je Minka in Albin Sitar, Straža - Toplice št. 55.

Trgovska hiša

v MARIBORU, z dvema trgovskima lokaloma in k temu spadajočimi skladišči, 8 stanovanji, velikim dvoriščem, z avtogaražo in konjskim hlevom, se takoj proda. — Cenj. ponudbe pod šifro »Trgovska hiša 1927« na upravo lista v Mariboru.

ZIDANA ŠUPA

za seno, ki stoji pod Rožnikom (Večna pot), na travniku Tönnies, se proda. — Reflektanti naj stavijo pismene ponudbe na Gradbeno podjetje G. Tönnies, Ljubljana.

Kdoprodaj?

STORŽE, želod, ŽIR

in druga gozdna semena kupuje trdka »Fructus«, Ljubljana, Krekov trg 10.

Električni lesteneč

(luster) se kupi za kmetško ozir. lovsko sobo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7486.

Kdokupi?

Lepa zlata zapestnica

(antika), s 3 pravimi biseri, 6 diamanti in 4 tiriskji, ugodno naprodaj pri »Posest«, Miklošičeva 4.

Brinje

dalmatinsko, lepo in čisto, nudi po 3.25 Din za kilo SEVER & KOMP., Ljubljana - Gosposvelska cesta 5. 7421

NAPRODAJ

dva vagona lepega jedilnega krompirja, 2 vagona kislih jabolk za prežanje, 1 vagon kislih namiznih zdravil jabolk, več vagonov bukavih in hrastovih svežih, nekaj vagonov pol suhih drv, pri LUKI SENICA, trgovcu v Smarju pri Sevnici ob Savi.

Naprodaj:

2 konjski prsni opremlj, 1 voz (tajselj - do 2000 kg), 1 enovprežna kočija. — Poizve se v trgovini na Starem trgu št. 32.

Suha DRVA

odpadki od žage in parket zopet na razpolago po najnižji ceni pri Ivan ŠIŠKA, parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4. Preskrbite si pred zimo dobro kurjavo po ugodni ceni!

Naša obit

Členski tropine

in druga krmila nudu najceneje A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24, veletrgovina žita in mlevskih izdelkov.

Remična pralnica

in barvanje oblek v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah ANTON BOČ Selenburgova ulica 6/I, Tovarna - Vič-Glince

„Juniper“

zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se povsod. Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavni zaloga: Vitomir Dolinšek, agentura „Juniper“, Celje, Gosposka ulica 26. Za časa Velesojma v Ljubljani od 17.—27. septembra paviljon H 442.

Ana Lazar roj. Jager

danes dne 23. sept. 1927 ob 12. uri in odšla k ljubemu Jezusu po večno plačilo. — Pokopali bomo našo mamo dne 25. sept. ob pol 5. uri popoldne na župno pokopališče v Domžalah. — Nasvidenje, ljubljena mamica!

Domžale - Vila Bistra, dne 23. septembra 1927.

Ivan Lazar, vpok. komand. orožn. stanice v Domžalah, soprog. - Ivan, šol. upravitelj, Franci, abs. iur., sinova. - Anica, učiteljica, hči. - Marija Slapničar, Ivana Podobnik, Katinka Bizili, sestre.

Franje Staré roj. Brišnik

katera je danes dne 23. sept. 1927, ob pol 13. uri, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala. — Žalni spoved blagopokojne se bo vršil v nedeljo dne 25. septembra 1927, ob 15. uri iz hiše žalosti v Domžalah št. 131, na taro pokopališče istotam.

Sv. maše se bodo darovale v farni cerkvi v Domžalah. Ljubljana - Domžale, dne 23. septembra 1927.

Dr. Emil Staré, sin. — Milka Slokar roj. Staré, Kristina Kremzer roj. Staré, Justina Staré, Valerija Christiani roj. Staré, hčere — in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, stare mamice, sestre itd., gospe

šev; nosili so rdečkast jopič, preprežen na prsih s srebrnimi verižicami; nad jopičem so imeli kratek plašč iz škrlatastega baržuna, na glavi pa klobuk s klanovim perjem kot plesavci. Ti so bili oblečeni po pruskem načinu. Bakljenosci, katerih je bilo do sto, so bili oblečeni v škrlatast in zelen baržun in so imeli obraze črne kot zamorci. Nato so prišli peveci, ki so bili preoblečeni in so plesali; in tudi velikaši in dvornice so se zasukali, da jih je bilo veselje gledati.

V tem pa, ko je Tomažek s svojega visokega sedea gledal ta ples strmeč in zatopjen v občudovanje mameče se prelivajočih barv, ki jih je nudil vrto-glavi dirindaj pestrih postav spodaj, je razcapani, a resnični mali kraljevič in prestolonaslednik pred vrati mestne hiše na ves glas oznanjal svojo pravico in krivice, ki so se mu godile, obtoževal sleparja in tirjal, da ga puste noter. Ljudske množice so se neznanško zabavale ob tem prizoru in zadaj stoječi so pritiskali naprej in iztegovali vratove, da bi videli malega vpijata. Zdačji so ga začeli dražiti in zasme-hovati, da se je vedno bolj razvnel in razjaril. V očeh so se mu prikazale solze ponižanja in užaljenja, vendar je ostal vztrajen in je uprav kraljevsko zoprval druhal. A draženja ni bilo konec, roganje ga je skelelo in vzklilnil je:

»In še enkrat vam povem, lopovska svojat, jaz sem prestolonaslednik! In dasi sem popolnoma zapuščen in brez prijateljev in nimam nikogar, ki bi v moji stiski imel dobro besedo zame ali mi pomagal, ne bom nehal braniti svoje pravice!«

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

Gramofonisti!

Vsa popravila, vseh vrst gramofonov in drugih različnih godbenih aparatov, iz vseh in strokovnjak solidno, ceno in pod jamstvom v moji specialni delavnici za 110 o mehaniko.

A. Rasberger Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 5. Z dežele prinešena popravila izvršim, če je le mogoče, se isti dan. Peresa, zobna kolesa in različni posamezni deli so vedno v zalogi. 6752

Št. 13.001. ref. IX.

Razpis.

MESTNI MAGISTRAT razpisuje dobavo železnega okenskega omrežja pri zgradbi ograj. židu ob Škofji ul. in Vrazovem trgu.

Ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem uradu do dne 29. septembra do 11. ure dopoldne. Ofertalni pripisovalci se dobe pri imenovanem uradu ob uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 23. septembra 1927.

Vsem, ki ste jo poznali, spoštovali in ljubili, naznanjamo tužno vest, da je umrla naša nadvse ljubljena mamica, oziroma žena, sestra in teta, gospe

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, stare mamice, sestre itd., gospe

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, stare mamice, sestre itd., gospe

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, stare mamice, sestre itd., gospe

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, stare mamice, sestre itd., gospe

Priporočila se trgovina z železnico

A. SUSNIK, Ljubljana Zalogova cesta.

Inserirajte v „Slovenca“!

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

Vseeno je, ali si res kraljevič ali ne, resnica pa je, da si vrti dečko in nisi docela brez prijateljev. Jaz ti stojim ob strani in ti hočem to dokazati. In tudi ako bi imel slabšega prijatelja kot sem jaz, Miles Hendon, ne bi šel iskat drugega. Odpočij si svoja mlada usta, dečko, jaz znam govoriti jezik teh podležev kot bi bil eden njih.

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto
1928
s podobo
svete
družine je
izšla
te dni.

Naročila
se že
sprejemajo.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI
priporoča za praznik Sv. Terezije Deteta Jezusa:
Bernau M., Mit Dir zu Gott! Wie bete und lebe ich
im Geiste der kleinen hl. Theresia. 470 str.,
vez. Din 68.—
Bernau M., Kleine hl. Theresia Dir nach! Herz
Jesu-Betrachtungen für jeden Tag des Monats
im Geiste der hl. Theresia vom K. J., 238 str.,
vez. Din 34.—
Bierbaum P. A., Theresienbüchlein. Andachtsbüch-
lein für Verehrer der heiligen Theresia v.
K. J., 191 str., vez. Din 15.50.
Bierbaum P. A., Die Ordensfrau auf den Pfaden
der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 223
strani, vez. Din 31.—
Der Geist der heiligen Theresia vom Kinde Jesu.
Nach ihren Schriften und den Aufzeichnungen
aus ihrem Leben. 223 strani, nevez. Din 54.—
Gedanken und Aussprüche der heiligen Theresia
vom Kinde Jesu. 390 str. vez. Din 34.—
Gerard P. A., Theresien-Gebetbuch. Erwägungen
und Gebete zu Ehren der heiligen Theresia
vom Kinde Jesu. 280 strani, vez. Din 39.—
Laville, Das Leben der heiligen Theresia vom Kin-
de Jesu. 500 strani, vez. Din 75.—
Schmitt P. S., Novene zu Ehren der heiligen The-
resia vom Kinde Jesu. 31 str., nevez. Din 5.—
Die heilige Theresia vom Kinde Jesu. Geschichte
einer Seele. Volksausgabe. 391 str., vez. Din
84.—
Slika sv. Terezije od D. J., barvotisk, velikost
54x74 cm. Din 30.—
Oficij sv. Terezije od D. J. za brevir Din 1.50.
Mašni formular za misale Din 2.25.

Srbohrvatsko- slovenski slovar.

Sestavil dr. Alb. Vilhar.
V platno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

RAZPIS.

ZBORNICA ZA TRGOVINO, OBRT IN IN-
DUSTRIJO V LJUBLJANI razpisuje oddajo
tesarskih del

pri stanovanjski hiši na Bleiweisovi cesti.
Proračun se dobi v zborničnem uradu med
uradnimi urami od 26. sept. dalje za 20 Din.
Tam so tudi na vpogled načrti in splošni
stavbni pogoji.
Pravilno sestavljene in zapečatene ponudbe
je vložiti pri podpisani zbornici najkasneje do
dne 29. septembra 1927 ob 12. uri popoldne.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo
v Ljubljani, dne 23. septembra 1927.

Ivan Jelačin l. r.,
predsednik.

Dr. Fran Windischer l. r.,
generalni tajnik.

Pošljite naročnino!

Št. 26.290/27, ref. IX.

Razpis.

MESTNI MAGISTRAT razpisuje oddajo
tesarskih, krovskih in kleparskih del, ter
dobavo zidnih vezi pri zgradbi stano-
vanjskih hiš ob Poljanski cesti in nasipu.

Ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem
uradu do dne 28. septembra do 11. ure popoldne.
Ofertalni pripomočki se dobe pri mestnem
gradbenem uradu ob uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 22. septembra 1927.

Vabilo na izredni občni zbor

»Kmečke hranilnice in posojilnice v Turnišču«,
reg. zadr. z neomejeno zavezo — ki se vrši dne
2. oktobra 1927 ob 14. uri v uradnih prostorih.
Dnevni red: 1. Sklepanje o likvidaciji; 2. volitev
likvidatorjev; 3. slučajnosti. Občni zbor sklepa
veljavno, če je zastopan najmanj deseti del vpla-
čanih deležev in navzočih najmanj deset zadru-
žnikov. Ako bi tega ne bilo, se vrši uro pozneje
drug občni zbor na istem mestu in z istim dnev-
nim redom, ki sme brezpogojno sklepati.

Vsemožni je po dolgem trpljenju
poklical k Sebi svojega zvestega slu-
žabnika, našega zlatega soproga, očeta,
starega očeta, brata, strica in tasta,
gospoda

Valentina Pestotnika

Umrli je danes ob pol eni ponoči,
večkrat previden s sv. zakramenti, ter
odšel po ono plačilo, ki mu ga ta svet
ne more dati.

Pogreb se bo vršil v nedeljo dne
25. septembra ob pol 4 popoldne iz hiše
žalosti, Ulica na Grad 2, k Sv. Križu.
Vsi, ki ste rajnega poznali in nje-
govo zlato srce, spominjajte se ga v
molitvi!

Ljubljana, 23. septembra 1927.

Žalujoči ostali.

Kmetovalci! Gospodarji!

Stamoreznike, mlince za sadje,
reporeznice, posnemalnice za
mleko, kotice za žganje

dobite najboljše in najcenejše
pri znani domači narodni trvdki

FR. STUPICA, LJUBLJANA

Tvornica likerja, konjaka in
desert. vina išče za Slovenijo

POTNIKA

Nastop takoj. Vpoštevajo se samo prvo-
razredne moči. — Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod šifro »MARAŠKIN« 7464.

ZOLČNI KAMENIK

Interesantno brafuro o
uspešnem
zdravljenju
žolčnih kamnov
vam pošlje brezplačno
lekarna pri Odrešeniku
Pogodil, Dvorniška 11.
Pišite akoj.

ZDRAVJE

moč, energija, sposobnost za delo in druge vrline
zdravega človeka obstoje samo dotlej, dokler so
naše življenske žleze zdrave in normalno funkcio-
nirajo. Kako ohranimo v zdravem stanju naše
žleze in ojačimo oslabele?

To se lahko doseže z vsprejemom v naš orga-
nizem specialnega ekstrakta življenske žleze mla-
dega bitja, kar je »KALEFLUID« D. Kaleničenka.
»KALEFLUID« razkroja in odstranjuje iz
organizma mokračno kislino in druge strupe, po-
vrača organizmu zdravje, prejšnjo energijo, spo-
sobnost za delo in povratek mladih let. Z eno
besedo: »Kalefluid« prosto pomlajuje človeka.
Desettisoči zdravnikov iz raznih dežel priznavajo
»KALEFLUID« kot silno dobro zdravilo in ga pri-
poročajo kot odlično sredstvo pri vseh vrstah
živčnih in artrijskih boleznih. Za svoje zdravilne
vrline je »Kalefluid« odlikovan na higijskih iz-
ozbah v Parizu, Londonu, Rimu, Brüsslu in Florenci
s 5 »grand prix« in 5 velikimi zlatimi medaljami.
»KALEFLUID« se prodaja v vseh večjih apo-
tekah in drogerijah. — Brezplačno se pošlje vsa-
komur detajlna naučna literatura »Preporodja« z
zdravniškimi ocenami in samozahvalami bolnikov.
Obračati se je: Beograd, Katičeva ul. 1, Lit. S. 1.,
MILOŠ MARKOVIĆ.

6157

Ugodnosti gumastih podplato

Obutev z gumastimi podplati je mehka in pri-
jetna. Gumasti podplati nudijo to ugodnost vsej
nogi, a ne stanejo mnogo več kot obutev z navad-
nimi podplati.

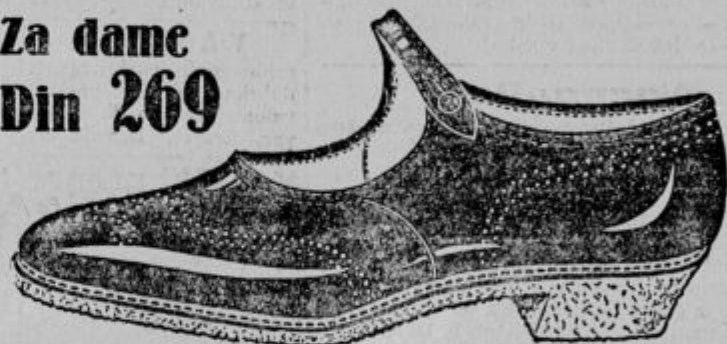
Gumasto dno iz sirove gume je gibko in za to
omogoča sigurno prosto hojo in nastopanje.

Vi pozabite pri takih čevljih na popravila, ako
kupite par čevljev z gumastimi podplati, ker so
podplati iz navadne gume mnogo trpežnejši kakor
navadni.

Oglejte in preizkusite to obutev iz zaloge naše podružnice.

Rat

Za dame
Din 269

za gospode
polčeviji
Din 299

za gospode
visoki
Din 329

